

LEVİLİLER

GİRİŞ

Levililer Kitabı eski İsrail'deki tapınma düzeni ve bunu yöneten Levi oymağından gelen kâhinlerle ilgili kuralları içerir.

Kitap temel olarak Tanrı'nın kutsallığı ve İsrail halkının kutsal Tanrı'yla ilişkisini sürdürmek için nasıl yaşayıp tapınması gerektiği konusuna açıklık getirir. Kitabın en çok bilinen ayetlerinden biri, İsa'nın ikinci büyük buyruk olarak söylediği 19:18 ayetindeki “Komşunu kendin gibi seveceksin” sözleridir.

Ana Hatlar:

1:1-7:38 Sunu ve kurbanlarla ilgili yasalar

8:1-10:20 Harun'la oğullarının kâhin olarak atanması

11:1-15:33 Dinsel açıdan kirli ve temiz sayılmayla ilgili yasalar

16:1-34 Günahları Bağışlatma Günü

17:1-27:34 Kutsallık ve tapınmayla ilgili yasalar

Yakmalık Sunu

¹ RAB Musa'yı çağırıp Buluşma Çadırı'ndan* ona şöyle seslendi: ² “İsrail halkıyla konuş, onlara de ki, ‘İçinizden biri RAB'be sunu olarak bir hayvan sunacağı zaman, sığır ya da davar sunmalı.

³ “Eğer yakmalık sunu sığırsa, kusursuz ve erkek olmalı. RAB'bin sunuyu† kabul etmesi

* **1:1** “Buluşma Çadırı”: İnsanların Tanrı'ya danıştıkları yer (bkz. Çık.33:7-10). † **1:3** “Sunuyu” ya da “Kişiyi”.

için onu Buluşma Çadırı'nın giriş bölümünde sunmalı. ⁴ Elini yakmalık sununun başına koymalı. Sunu kişinin günahlarının bağışlanması için kabul edilecektir. ⁵ Boğayı RAB'bin önünde kesmeli. Harun soyundan gelen kâhinler[†] boğanın kanını getirip Buluşma Çadırı'nın giriş bölümündeki sunağın her yanına dökcekler. ⁶ Sonra kişi yakmalık sunuyu yüzüp parçalara ayırmalı. ⁷ Kâhin Harun'un oğulları sunakta ateş yakıp üzerine odun dizecekler. ⁸ Hayvanın başını, iç yağın, parçalarını sunakta yanan odunların üzerine yerleştirecekler. ⁹ Kişi hayvanın işkembesini, bağırsaklarını ve ayaklarını yıkayacak. Kâhin de hepsini yakmalık sunu, yakılan sunu ve RAB'bi hoşnut eden koku olarak sunağın üzerinde yakacaktır.

¹⁰ “Eğer kişi yakmalık sunu olarak davar, yani koyun ya da keçi sunmak istiyorsa, sunusu kusursuz ve erkek olmalı. ¹¹ Onu sunağın kuzeyinde, RAB'bin önünde kesmeli. Harun soyundan gelen kâhinler kanı sunağın her yanına dökcekler. ¹² Kişi başını, iç yağın kesip hayvanı parçalara ayırmalı. Kâhin bunları sunakta yanan odunların üzerine yerleştirecek. ¹³ Kişi hayvanın işkembesini, bağırsaklarını, ayaklarını yıkamalı. Kâhin bunları sunak üzerinde yakarak sunmalı. Bu yakmalık sunu, yakılan sunu ve RAB'bi hoşnut eden kokudur.

¹⁴ “Eğer kişi yakmalık sunu olarak RAB'be kuş

[†] **1:5** “Kâhin”: Tanrı ile insanlar arasında aracılık yapan ve Tanrı'ya kurban sunmak gibi dinsel işlerle uğraşan görevli. Kâhinin büyücülük, falcılık, sihribazlık, gaipten haber vermek gibi işlerle uğraşması söz konusu değildi. Bu uygulamalar Yas.18:9-14 ayetlerinde yasaklanmıştır.

sunmak istiyorsa, kumru ya da güvercin sunmalı. ¹⁵ Kâhin sunuyu sunağa getirecek, başını ayırıp sunağın üzerinde yakacak. Kuşun kanı sunağın yan tarafından akıtılacak. ¹⁶ Kâhin kuşun kurtuluşunu pisliğiyle birlikte çıkarıp sunağın doğusundaki küllüğe atacak. ¹⁷ Kanatlarını tutarak kuşu ikiye bölecek, ama tümüyle ayırmayacak. Sonra kuşu sunakta yanan odunların üstünde yakmalı. Bu yakmalık sunu, yakılan sunu ve RAB'bi hoşnut eden kokudur.’ ”

2

Tahıl Sunusu

¹ “ ‘Biri RAB'be tahıl sunusu getirdiği zaman, sunusu ince undan olmalı. Üzerine zeytinyağı dökerek ve günnük koyarak ² sunuyu Harun soyundan gelen kâhinlere götürmeli. Kâhin avuç dolusu ince un, zeytinyağı ve bütün günnüğü alıp sunağın üzerinde anma payı olarak yakacak. Bu yakılan sunu ve RAB'bi hoşnut eden kokudur. ³ Tahıl sunusundan artakalan Harun'la oğullarına bırakılmalı. RAB için yakılan bir sunu olduğundan çok kutsaldır.

⁴ “ ‘Eğer fırında pişirilmiş tahıl sunusu sunuyorsan, zeytinyağıyla yoğrulmuş ince undan yapılmış mayasız pideler ya da üzerine yağ sürülmüş mayasız yufkalar olmalı. ⁵ Eğer sunu sacda pişirilmiş tahıl sunusu ise, zeytinyağıyla yoğrulmuş mayasız ince undan yapılmalı. ⁶ Onu sunarken parçalara ayırıp üzerine zeytinyağı dökeceksin. Bu tahıl sunusudur. ⁷ Eğer sunu tavada pişirilmiş tahıl sunusu ise, ince un ve zeytinyağıyla

yoğrulmuş olmalı. ⁸ Böyle yapılmış tahıl sunusunu RAB'be sunmak için getirip kâhine vereceksin. Kâhin de onu sunağa götürecektir. ⁹ Anma payı olarak tahıl sunusundan bir parça alıp yakılan sunu ve RAB'bi hoşnut eden koku olarak sunak üzerinde yakacak. ¹⁰ Tahıl sunusundan artakalan Harun'la oğullarına bırakılmalı. RAB için yakılan bir sunu olduğundan çok kutsaldır.

¹¹ “ ‘RAB'be sunacağınız tahıl sunularının hiçbirine maya katılmamalı. Çünkü RAB için yakılan sunu içinde hiçbir zaman maya ya da bal yakılmamalı. ¹² Bunları ilk ürünlerinizin sunusu olarak RAB'be sunabilirsiniz. Ancak RAB'bi hoşnut eden koku olarak sunak üzerinde sunulmamaları gerekir. ¹³ Bütün tahıl sunularını tuzlayacaksınız. Tanrı'nın sizinle yaptığı antlaşmayı simgeleyen tuzu tahıl sunularından hiç eksik etmeyeceksiniz. Bütün sunulara tuz katacaksınız.

¹⁴ “ ‘Eğer RAB'be ilk ürünlerin tahıl sunusunu getiriyorsan, kavrulup dövülmüş, taze devşirilmiş buğday başakları sunacaksın. ¹⁵ Üzerine zeytinyağı ve günnük koyacaksın. Tahıl sunusudur bu. ¹⁶ Kâhin biraz dövülmüş buğday ve zeytinyağı alıp günnüğün tümüyle birlikte anma payı olarak yakacak. RAB için yakılan sunudur bu.’ ”

3

Esenlik Sunusu

¹ “ ‘Eğer biri esenlik kurbanı olarak sığır sunmak istiyorsa, RAB'be erkek ya da dişi, kusursuz bir hayvan sunmalı. ² Elini sununun başına koyup onu Buluşma Çadırı'nın giriş bölümünde kesmeli.

Harun soyundan gelen kâhinler kanı sunağın her yanına dökcekler. ³ Kişi esenlik sunusunun bazı parçalarını RAB için yakılan sunu olarak sunmalı. Sununun bağırsak ve işkembe yağlarını, ⁴ böbreklerini, böbrek üstü yağlarını, karaciğerden böbreklere uzanan perdeyi ayıracak. ⁵ Harun'un oğulları sunakta yanan odunların üzerinde duran yakmalık sununun üzerinde bunları yakacak. Yakılan sunu, RAB'bi hoşnut eden kokudur.

⁶ “Eğer kişi esenlik kurbanı olarak RAB'be davar sunmak istiyorsa, erkek ya da dişi, sunusu kusursuz olmalı. ⁷ Eğer kuzu sunmak istiyorsa, RAB'bin önünde sunmalı. ⁸ Elini sununun başına koyup onu Buluşma Çadırı'nın önünde kesmeli. Harun'un oğulları kanı sunağın her yanına dökcekler. ⁹ Kişi esenlik kurbanının bazı parçalarını RAB için yakılan sunu olarak sunmalı. Yağını almalı, kuyruk sokumunun dibinden bütün kuyruk yağını kesmeli, bağırsak ve işkembe yağlarını, ¹⁰ böbreklerini, böbrek üstü yağlarını, karaciğerden böbreklere uzanan perdeyi ayırmalı. ¹¹ Kâhin bunları sunağın üzerinde yakacak. RAB için yakılan yiyecek sunusudur bu.

¹² “Eğer sunusu keçi ise, onu RAB'bin önünde sunmalı. ¹³ Elini sununun başına koyup onu Buluşma Çadırı'nın önünde kesmeli. Harun'un oğulları kanı sunağın her yanına dökcekler. ¹⁴⁻¹⁵ RAB için yakılan sunu olarak sunudan şunları ayırıp sunmalı: Bağırsak ve işkembe yağlarını, böbrekleri, böbrek üstü yağlarını, karaciğerden böbreklere uzanan perdeyi. ¹⁶ Kâhin bütün bunları sunağın üzerinde yakacak. Yakılan yiyecek sunusudur bu. Kokusu RAB'bi hoşnut eder.

Yağın tümü RAB'be aittir. ¹⁷ Hayvan yağı ve kan yemeyeceksiniz. Yaşadığınız her yerde kuşaklar boyunca bu kural hep geçerli olacak.’ ”

4

Günah Sunusu

¹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ² “İsrail halkına söyle: ‘Biri buyruklarımdan birinde yasakladığım bir şeyi yapar, bilmeden günah işlerse; ³ meshedilmiş kâhin günah işleyerek halkını da suçlu kılarsa, işlediği günahtan ötürü RAB'be günah sunusu olarak kusursuz bir boğa sunmalı. ⁴ Boğayı Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne, RAB'bin önüne getirip elini onun başına koymalı ve RAB'bin huzurunda onu kesmeli. ⁵ Meshedilmiş kâhin boğa kanının birazını Buluşma Çadırı'na götürecektir. ⁶ Parmağını kana batırıp En Kutsal Yer'in* perdesi önünde, RAB'bin huzurunda yedi kez serpecek. ⁷ Sonra çadırda, RAB'bin huzurunda, buhur sunağının boynuzlarına sürecektir. Boğanın artakalan kanını çadırın giriş bölümündeki yakmalık sunu sunağının dibine dökülecektir. ⁸ Günah sunusu olarak adanan boğanın bütün yağın alacaktır. Bağırsak ve işkembe yağlarını, ⁹ böbrekleri, böbrek üstü yağlarını, karaciğerden böbreklere uzanan perdeyi, ¹⁰ esenlik kurbanı olarak sunulan sığırdaki olduğu gibi ayıracaktır. Bunları yakmalık sunu sunağı üzerinde yakacaktır. ¹¹⁻¹² Boğanın artakalan parçalarını; derisini, etinin tümünü, başını, ayaklarını, işkembesini, bağırsaklarını, gübresini ordugahın

dışında küllerin döküldüğü temiz bir yere götüreceğ; küllerin üzerinde odun ateşiyle yakacak.

¹³ “Eğer bütün İsrail topluluğu bilmeden günah işler, RAB'bin buyruklarından birinde yasaklanmış olanı yaparsa durum gözden kaçsa bile suçlu sayılır. ¹⁴ İşlediği günah açığa çıkınca, topluluk günah sunusu olarak bir boğa sunmalı, onu Buluşma Çadırı'nın önüne getirmeli. ¹⁵ RAB'bin huzurunda topluluğun ileri gelenleri ellerini boğanın başına koyacak ve boğa RAB'bin huzurunda kesilecek. ¹⁶ Meshedilmiş kâhin boğanın kanını Buluşma Çadırı'na götüreceğ. ¹⁷ Parmağını kana batırıp RAB'bin huzurunda, perdenin önünde yedi kez serpeceğ. ¹⁸ Sonra çadırda RAB'bin huzurunda bulunan sunağın boynuzlarına süreceğ. Boğanın artakalan kanını çadırın giriş bölümündeki yakmalık sunu sunağının dibine dökeceğ. ¹⁹ Boğanın bütün yağını alıp sunağın üzerinde yakacak. ²⁰ Günah sunusu olarak sunulan boğaya yaptığının aynısını yapacak. Böylece kâhin halkın günahlarını bağışlatacağ ve halk bağışlanacak. ²¹ İlk boğayı yaktığı gibi bunu da ordugahın dışına çıkarıp yakacak. Topluluğun günah sunusudur bu.

²² “Önderlerden biri günah işler, bilmeden Tanrısı RAB'bin buyruklarından birinde yasak olanı yaparsa, suçlu sayılır. ²³ İşlediği günah kendisine açıklanırsa, sunu olarak kusursuz bir teke getirmeli. ²⁴ Elini tekenin başına koymalı ve yakmalık sunuların kesildiği yerde RAB'bin huzurunda onu kesmeli. Bu bir günah sunusudur. ²⁵ Kâhin günah sunusunun kanına parmağını batırıp yakmalık sunu sunağının

boynuzlarına sürecektir. Artakalan kanı yakmalık sunu sunağının dibine dökülecektir. ²⁶ Tekenin bütün yağını esenlik kurbanının yağları gibi sunak üzerinde yakacaktır. Kâhin kişinin günahını bağışlayacaktır ve kişi bağışlanacaktır.

²⁷ “Eğer halktan biri RAB'bin buyruklarından birinde yasak olanı yapar, bilmeden günah işlerse, suçlu sayılır. ²⁸ İşlediği günah kendisine açıklanırsa, günahından ötürü sunu olarak kusursuz bir dişi keçi getirmelidir. ²⁹ Elini günah sunusunun başına koymalı ve yakmalık sunuların kesildiği yerde onu kesmelidir. ³⁰ Kâhin sununun kanına parmağını batırıp yakmalık sunu sunağının boynuzlarına sürecektir. Artakalan kanı sunağın dibine dökülecektir. ³¹ Kişi keçinin bütün yağları, esenlik kurbanında olduğu gibi ayıracaktır. Kâhin RAB'bi hoşnut eden koku olarak onu sunakta yakacaktır, kişinin günahını bağışlayacaktır ve kişi bağışlanacaktır.

³² “Eğer biri günah sunusu olarak bir kuzu getirirse, kuzu dişi ve kusursuz olmalıdır. ³³ Elini günah sunusunun başına koyacaktır ve yakmalık sunuların kesildiği yerde onu günah sunusu olarak kesecektir. ³⁴ Kâhin sununun kanına parmağını batırıp yakmalık sunu sunağının boynuzlarına sürecektir. Artakalan kanı sunağın dibine dökülecektir. ³⁵ Esenlik kurbanı kuzusunda olduğu gibi kişi sununun bütün yağları ayırmalıdır. Kâhin RAB için yakılan sunuların üzerinde hepsini sunakta yakacaktır. Kâhin kişinin günahını bağışlayacaktır ve kişi bağışlanacaktır.

5

1 “ ‘Lanetleneneceğini bile bile gördüğüne ya da bildiğine tanıklık etmeyen kişi günah işlemiş olur ve suçunun cezasını çekecektir.

2 “ ‘Biri bilmeden kirli sayılan herhangi bir şeye, yabanıl, evcil ya da küçük bir hayvan leşine dokunursa, kirlenmiş olur ve suçlu sayılır.

3 “ ‘Biri bilmeden kirli sayılan bir insana ya da insandan kaynaklanan kendisini kirletecek herhangi bir şeye dokunursa, ne yaptığını anladığı an suçlu sayılacaktır.

4 “ ‘Biri hangi konuda olursa olsun, kötülük ya da iyilik yapmak için, düşünmeden ve ne yaptığını bilmeden ant içerse, bunu anladığı an suçlu sayılacaktır.

5 “ ‘Kişi bu suçlardan birini işlediği zaman, günahını itiraf etmeli. 6 Günahının bedeli olarak RAB'be bir suç sunusu getirmeli. Bu sunu küçükbaş hayvanlardan olmalı. Dişi bir kuzu ya da keçi olabilir. Kâhin kişinin günahını bağışlatacaktır.

7 “ ‘Eğer kuzu alacak gücü yoksa, suçuna karşılık biri günah sunusu, öbürü yakmalık sunu olmak üzere RAB'be iki kumru ya da iki güvercin sunmalı. 8 Bunları kâhine getirmeli. Kâhin önce günah sunusunu sunacak. Kuşun boynunu kırmalı, ama başını koparmamalı. 9 Sununun kanından birazını sunağın yan yüzüne serpmeli. Artakalan kan sunağın dibine akıtılmalı. Bu günah sunusudur. 10 Kâhin bundan sonra ikinci kuşu yakmalık sunu olarak kurallara göre sunacak. Kâhin kişinin günahını bağışlatacak ve kişi bağışlanacak.

11 “ ‘Eğer iki kumru ya da iki güvercin alacak gücü yoksa, günahına karşılık günah sunusu olarak

onda bir efa* ince un getirmeli. Üzerine zeytinyağı dökmemeli, günnük de koymamalı; çünkü bu günah sunusudur. ¹² Onu kâhine vermeli. Kâhin anma payı olarak bir avuç dolusu alıp sunakta, RAB için yakılan sunuların üzerinde yakacak. Bu günah sunusudur. ¹³ Kâhin kişinin günahını bağışlatacak ve kişi bağışlanacak. Tahıl sunusunda olduğu gibi, artakalan un kâhinin olacaktır.’ ”

Suç Sunusu

¹⁴ RAB Musa'ya şöyle dedi: ¹⁵ “Eğer biri RAB'be adanmış nesnelere el uzatır, bilmeden günah işlerse, suç sunusu olarak RAB'be küçükbaş hayvanlardan kusursuz bir koç getirmeli. Değeri gümüş şekelle, kutsal yerin şekeliyle† ölçülmeli. ¹⁶ Adanmış nesnelere konusunda işlediği günahın karşılığını ödemeli ve beşte birini üzerine ekleyip kâhine vermeli. Kâhin suç sunusu olan koçla kişinin günahını bağışlatacak ve kişi bağışlanacak.

¹⁷ “Eğer biri günah işler, RAB'bin buyruklarından birinde yasak olanı yaparsa, bilmeden yapsa bile, suç işlemiş olur; suçunun cezasını çekecektir. ¹⁸ Kâhine suç sunusu olarak küçükbaş hayvanlardan belli değeri olan kusursuz bir koç getirmeli. Kâhin kişinin bilmeden işlediği günahı bağışlatacak ve kişi bağışlanacak. ¹⁹ Bu suç sunusudur. Kişi gerçekten RAB'be karşı suç işlemiştir.”

6

¹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ² “Eğer biri günah

* **5:11** “Onda bir efa”: Yaklaşık 1.3 kg. † **5:15** “Bir kutsal yerin şekeli”: Yaklaşık 10 gr. **6:1** Say.5:5-8

işler, RAB'be ihanet eder, kendisine emanet edilen, rehin bırakılan ya da çalıntı bir mal konusunda komşusunu aldatır ya da ona haksızlık ederse, ³ kayıp bir eşya bulup yalan söylerse, yalan yere ant içerse, yani insanların işleyebileceği bu suçlardan birini işlerse, ⁴ günah işlemiş olur ve suçlu sayılır. Çaldığı ya da haksızlıkla ele geçirdiği şeyi, kendisine emanet edilen ya da bulduğu kayıp eşyayı, ⁵ ya da hakkında yalan yere ant içtiği şeyi, üzerine beşte birini de ekleyerek, suç sunusunu getirdiği gün sahibine geri vermeli. ⁶ RAB'be suç sunusu olarak kâhine belli değeri olan kusursuz bir koç getirmeli. ⁷ Kâhin RAB'bin huzurunda onun günahını bağışlatacak; işlediği suç ne olursa olsun kişi bağışlanacak.”

Kâhinlerin Sunu Sunma Kuralları

a) Yakmalık Sunu

⁸ RAB Musa'ya şöyle dedi: ⁹ “Harun'la oğullarına buyruk ver: ‘Yakmalık sunu yasası şudur: Yakmalık sunu bütün gece, sabaha kadar sunaktaki ateşin üzerinde kalacak. Sunağın üzerindeki ateş sönmeyecek. ¹⁰ Kâhin keten giysisini, donunu giyecek. Sunağın üzerindeki yakmalık sunudan kalan külü toplayıp sunağın yanına koyacak. ¹¹ Giysilerini değiştirdikten sonra külü ordugahın dışında temiz bir yere götürecektir. ¹² Sunağın üzerindeki ateş sürekli yanacak, hiç sönmeyecek. Kâhin her sabah ateşe odun atacaktır, yakmalık sununun parçalarını odunların üzerine dizecek, onun üzerinde de esenlik sunularının yağını yakacaktır. ¹³ Sunağın üzerindeki ateş sürekli yanacak, hiç sönmeyecek.’”

b) Tahıl Sunusu

¹⁴ “Tahıl sunusu yasası şudur: Harun'un oğulları onu sunağın önünde RAB'be sunacaklar. ¹⁵ Kâhin üzerindeki günnükle birlikte tahıl sunusunun ince unundan ve zeytinyağından bir avuç alıp anma payı ve RAB'bi hoşnut eden koku olarak sunakta yakacak. ¹⁶ Artakalanı Harun'la oğulları yiyecekler. Onu kutsal bir yerde, Buluşma Çadırı'nın avlusunda mayasız ekmek olarak yemeliler. ¹⁷ Mayayla pişirilmemeli. Bunu yakılan sunulardan, kâhinlerin payı olarak verdim. Suç sunusu, günah sunusu gibi bu da çok kutsaldır. ¹⁸ Harun soyundan gelen her erkek ondan yiyebilir. RAB için yakılan sunularda onların kuşaklar boyunca sonsuza dek payları olacak. Sunulara her dokunan kutsal sayılacak.’”

¹⁹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ²⁰ “Harun kâhin olarak meshedildiği gün, Harun'la oğulları tahıl sunusu olarak RAB'be yarısı sabah, yarısı akşam olmak üzere, onda bir efa* ince un sunacaklar. Bu sürekli bir sunu olacak. ²¹ Zeytinyağıyla iyice yoğrulup sacda pişirilecek. Tahıl sunusunu getirip RAB'bi hoşnut eden koku olarak pişmiş parçalar halinde sunacaklar. ²² Bunu Harun soyundan gelen meshedilmiş kâhin RAB'be sunacak. Sürekli bir kural olacak bu. Sununun tümü yakılacak. ²³ Kâhinin sunduğu her tahıl sunusu tümüyle yakılmalı, hiç yenmemeli.”

c) Günah Sunusu

²⁴ RAB Musa'ya şöyle dedi: ²⁵ “Harun'la oğullarına de ki, ‘Günah sunusu yasası şudur:

* **6:20** “Onda bir efa”: Yaklaşık 1.3 kg.

Günah sunusu yakmalık sununun kesildiği yerde, RAB'bin huzurunda kesilecek. Çok kutsaldır. ²⁶ Hayvanı sunan kâhin onu kutsal bir yerde, Buluşma Çadırı'nın giriş bölümünde yiyecek. ²⁷ Sununun etine her dokunan kutsal sayılacak. Kanı birinin giysisine sıçrarsa, giysi kutsal bir yerde yıkanmalı. ²⁸ İçinde etin haşlandığı çömlek kırılmalı. Ancak tunç bir kapta haşlanmışsa, kap iyice ovulup suyla durulanmalı. ²⁹ Kâhinler soyundan gelen her erkek bu sunuyu yiyebilir. Çok kutsaldır. ³⁰ Ama kutsal yerde günah bağışlatmak için kanı Buluşma Çadırı'na getirilen günah sunusunun eti yenmeyecek, yakılacaktır.' ”

7

ç) Suç Sunusu

¹ “Çok kutsal olan suç sunusunun yasası şudur:
² Suç sunusu yakmalık sununun kesildiği yerde kesilecek ve kanı sunağın her yanına dökülecek.
³⁻⁴ Hayvanın bütün yağı alınacak, kuyruk yağı, bağırsak ve işkembe yağları, böbrekleri, böbrek üstü yağları, karaciğerden böbreklere uzanan perde ayrılacak. ⁵ Kâhin bunların hepsini sunak üzerinde, RAB için yakılan sunu olarak yakacak. Bu suç sunusudur. ⁶ Kâhinler soyundan gelen her erkek bu sunuyu yiyebilir. Sunu kutsal bir yerde yenecek, çünkü çok kutsaldır.

⁷ “Suç ve günah sunuları için aynı yasa geçerlidir. Et, sunuyu sunarak günahı bağışlatan kâhinindir. ⁸ Yakmalık sununun derisi de sunuyu sunan kâhinindir. ⁹ Fırında, tavada ya da sacda pişirilen her tahıl sunusu onu sunan kâhinin olacak.

10 Zeytinyağıyla yoğrulmuş ya da kuru tahıl sunuları da Harunoğulları'na aittir. Aralarında eşit olarak bölüşülecektir.’ ”

Esenlik Sunusu

11 “ ‘RAB'be sunulacak esenlik kurbanının yasası şudur: 12 Eğer adam sunusunu RAB'be şükretmek için sunuyorsa, sunusunun yanısıra zeytinyağıyla yoğrulmuş mayasız pideler, üzerine zeytinyağı sürülmüş mayasız yufkalar ve iyice karıştırılmış ince undan yağla yoğrulmuş mayasız pideler de sunacak. 13 RAB'be şükretmek için, esenlik sunusunu mayalı ekmek pideleriyle birlikte sunacak. 14 Her sunudan birini RAB'be bağış sunusu olarak sunacak ve o sunu esenlik sunusunun kanını sunağa döken kâhinin olacak. 15 RAB'be şükretmek için sunulan esenlik kurbanının eti, sununun sunulduğu gün yenecek, sabaha bırakılmayacak.

16 “ ‘Biri gönülden verilen bir sunu ya da dilediği adağı sunmak istiyorsa, kurbanın eti sununun sunulduğu gün yenecek, artakalırsa ertesi güne bırakılabilecek. 17 Ancak üçüncü güne bırakılan kurban eti yakılacak. 18 Esenlik kurbanının eti üçüncü gün yenirse sunu kabul edilmeyecek, geçerli sayılmayacak. Çünkü et kirlenmiş sayılır ve her yiyen suçunun cezasını çekecektir.

19 “ ‘Kirli sayılan herhangi bir şeye dokunan et yenmemeli, yakılmalıdır. Öteki etlere gelince, temiz sayılan bir insan o etlerden yiyebilir. 20 Ama biri kirli sayıldığı sürece RAB'be sunulan esenlik kurbanının etini yerse, halkın arasından atılacak. 21 Ayrıca kirli sayılan herhangi bir şeye, insandan

kaynaklanan bir kirliliğe, kirli bir hayvana ya da kirli ve iğrenç bir şeye dokunup da RAB'be sunulan esenlik kurbanının etinden yiyen biri halkın arasından atılacak.’ ”

Yağ ve Kan Yenmemeli

²² RAB Musa'ya şöyle dedi: ²³ “İsrail halkına de ki, ‘İster sığır, ister koyun ya da keçi yağı olsun, hayvan yağı yemeyeceksiniz. ²⁴ Kendiliğinden ölen ya da yabani hayvanların parçaladığı bir hayvanın yağı başka şeyler için kullanılabilir, ama hiçbir zaman yenmemeli. ²⁵ Kim yakılan ve RAB'be sunulan hayvanlardan birinin yağını yerse, halkımın arasından atılacak. ²⁶ Nerede yaşarsanız yaşayın, hiçbir kuşun ya da hayvanın kanını yemeyeceksiniz. ²⁷ Kan yiyen herkes halkımın arasından atılacak.’ ”

Kâhinlerin Payı

²⁸ RAB Musa'ya şöyle dedi: ²⁹ “İsrail halkına de ki, ‘RAB'be esenlik kurbanı sunmak isteyen biri, esenlik kurbanının bir parçasını RAB'be sunmalı. ³⁰ RAB için yakılan sunusunu kendi eliyle getirmeli. Hayvanın yağını döşüyle birlikte getirecek ve döş RAB'bin huzurunda sallamalık bir sunu olarak sallanacak. ³¹ Kâhin yağı sunağın üzerinde yakacak, ama döş Harun'la oğullarının olacak. ³² Esenlik kurbanlarınızın sağ budunu bağış olarak kâhine vereceksiniz. ³³ Harunoğulları arasında esenlik sunusunun kanını ve yağını kim sunuyorsa, sağ but onun payı olacak. ³⁴ İsrail

halkının sunduğu esenlik kurbanlarından salla-malık döşü ve bağış olarak sunulan budu aldım. İsrail halkının payı olarak bunları sonsuza dek Kâhin Harun'la oğullarına verdim.’ ”

³⁵ Harun'la oğulları kâhin atandıkları gün RAB için yakılan sunulardan paylarına bu düştü.

³⁶ RAB onları meshettiği gün İsrail halkına buyruk vermişti. Adağın bu parçaları gelecek kuşaklar boyunca onların payı olacaktı.

³⁷ Yakmalık, tahıl, suç, günah, atanma sunularının ve esenlik kurbanlarının yasası budur. ³⁸ RAB, bu buyruğu çölde, Sina Dağı'nda İsrail halkından kendisine sunu sunmalarını istediği gün Musa'ya vermişti.

8

Harun'la Oğullarının Kâhin Atanması

(Çık.29:1-37)

¹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ²⁻³ “Harun'la oğullarını, kâhin giysilerini, mesh yağını, günah sunusu olarak sunulacak boğayı, iki koçu ve mayasız ekmek sepetini Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne getir. Bütün topluluğu da oraya çağır.” ⁴ Musa RAB'bin buyruğunu yerine getirdi. Herkes Buluşma Çadırı'nın önünde toplandı.

⁵ Musa topluluğa, “Şimdi RAB'bin buyruğunu yerine getireceğim” dedi. ⁶ Harun'la oğullarını öne çıkarıp yıkadı. ⁷ Harun'a mintanı giydirdi, beline kuşağı bağladı, üzerine kaftanı, onun üzerine de efodu giydirdi. Ustaca dokunmuş şeridiyle efodu bağladı. ⁸ Üzerine göğüslüğü taktı, göğüslüğün içine Urim ile Tummim'i* koydu. ⁹ Başına sarığı sardı,

ön kısmına kutsal tacı, altın levhayı koydu. Musa her şeyi RAB'bin buyurduğu gibi yaptı.

¹⁰ Sonra mesh yağını aldı, Tanrı'nın Konutu'nu ve içindeki her şeyi meshederek kutsal kıldı. ¹¹ Yağı yedi kez sunağın üzerine serpti; sunağı, sunağın bütün aletlerini, kazanı ve ayaklıklarını kutsal kılmak için meshetti. ¹² Harun'u kutsal kılmak için başına yağ dökerek meshetti. ¹³ Harun'un oğullarını öne çıkardı, onlara mintan giydirdi, bellerine kuşak bağladı, başlarına başlık koydu. Musa her şeyi RAB'bin buyurduğu gibi yaptı.

¹⁴ Sonra günah sunusu olarak sunulacak boğayı getirdi. Harun'la oğulları ellerini boğanın başına koydular. ¹⁵ Musa boğayı kesti. Sunağı pak kılmak için kanını parmağıyla sunağın boynuzlarına çepeçevre sürdü. Artan kanı sunağın dibine döktü. Böylece sunağı arındırıp kutsal kıldı. ¹⁶ Musa hayvanın bağırsak ve işkembe yağlarını, karaciğer perdesini, böbreklerini ve böbrek yağlarını sunağın üzerinde yaktı. ¹⁷ Boğanın geri kalan kısmını da – derisini, etini, gübresini– ordugahın dışında yaktı. Musa her şeyi RAB'bin buyurduğu gibi yaptı.

¹⁸ Sonra yakmalık sunu olarak sunulacak koçu getirdi. Harun'la oğulları ellerini koçun başına koydular. ¹⁹ Musa koçu kesti, kanını sunağın her yanına döktü. ²⁰ Koçu parçalara ayırıp parçaları, başını ve iç yağını yaktı. ²¹ Bağırsaklarını, işkembesini, ayaklarını yıkadı ve koçun tümünü sunağın üzerinde yaktı. Bu bir yakmalık sunu, RAB'bi hoşnut eden koku, yakılan sunuydu. Musa her şeyi RAB'bin buyurduğu gibi yaptı.

²² Sonra öteki koçu, atanma sunusu olarak

sunulacak koçu getirdi. Harun'la oğulları ellerini koçun başına koydular. ²³ Musa koçu kesti. Kanını Harun'un sağ kulak memesine, sağ elinin ve sağ ayağının baş parmaklarına sürdü. ²⁴ Sonra Harun'un oğullarını öne çıkardı. Onların da sağ kulak memelerine, sağ ellerinin ve ayaklarının baş parmaklarına kan sürdü. Artan kan sunağın her yanına döktü. ²⁵ Hayvanın yağını, kuyruk yağını, bağırsak ve işkembe yağlarını, karaciğer perdesini, böbreklerini, böbrek yağlarını ve sağ budunu aldı. ²⁶ Sonra RAB'bin huzurunda bulunan mayasız ekme sepetinden bir ekme, yağlı pide ve yufka alıp hayvanın yağlarının ve sağ budunun üzerine koydu. ²⁷ Hepsini Harun'la oğullarının eline verdi. Bunları RAB'bin huzurunda sallamalık sunu olarak salladı. ²⁸ Sonra ellerinden alıp sunakta yakmalık sununun üzerinde yaktı. Bunlar atanma sunusu, RAB'bi hoşnut eden koku ve RAB için yakılan sunuydu. ²⁹ Bundan sonra Musa döşü aldı ve sallamalık sunu olarak RAB'bin huzurunda salladı. Atanma sunusu olarak sunulan koçtan Musa'nın payına düşen buydu. Musa her şeyi RAB'bin buyurduğu gibi yaptı.

³⁰ Musa mesh yağını ve sunağın üzerindeki kanı alıp Harun'la oğullarının ve giysilerinin üzerine serpti. Böylece Harun'u, oğullarını ve giysilerini kutsal kılmış oldu.

³¹ Sonra Harun'la oğullarına, “Eti Buluşma Çadırı'nın giriş bölümünde haşlayın” dedi, “‘Eti Harun'la oğulları yiyecek’ diye buyurmuştum. Atanma sunularının bulunduğu sepetteki ekmele birlikte onu orada yiyin. ³² Etten ve ekmele artanı yakın. ³³ Atanma günleriniz

doluncaya kadar, yedi gün boyunca Buluşma Çadırı'nın giriş bölümünden ayrılmayın. Çünkü atanmanız yedi gün sürecek. ³⁴ Bugün yapılan her şeyi günahlarınızı bağışlatmak için RAB buyurdu. ³⁵ Yedi gün boyunca gece gündüz Buluşma Çadırı'nın giriş bölümünde bekleyecek, RAB'bin buyruğunu yerine getireceksiniz. Öyle ki, ölmeyesiniz. Bana böyle buyruk verildi.” ³⁶ Böylece Harun'la oğulları RAB'bin Musa aracılığıyla verdiği bütün buyrukları yerine getirdiler.

9

Kâhinler Görevlerine Başlıyor

¹ Sekizinci gün Musa Harun'la oğullarını ve İsrail ileri gelenlerini çağırdı. ² Harun'a, “Kendin için günah sunusu olarak kusursuz bir erkek buzağı, yakmalık sunu olarak da kusursuz bir koç al, RAB'be sun” dedi, ³ “Sonra İsrail halkına de ki, ‘Günah sunusu olarak bir teke, yakmalık sunu olarak da bir yaşında kusursuz bir buzağı ile bir kuzu alın. ⁴ RAB'bin huzurunda esenlik sunusu olarak kurban edilmek üzere bir sığır ve bir koçla birlikte zeytinyağıyla yoğrulmuş tahıl sunusu getirin. Çünkü RAB bugün size görünecektir.’”

⁵ Musa'nın buyurdukları Buluşma Çadırı'nın önüne getirildi. Herkes yaklaşp RAB'bin huzurunda toplandı. ⁶ Musa, “RAB şunları yapmanızı buyuruyor, o zaman RAB'bin yüceliği size görünecektir” dedi. ⁷ Sonra Harun'a, “Sunığa git, günah ve yakmalık sunularını sun” dedi, “Hem kendinin, hem de halkın günahlarını bağışlat.

RAB'bin buyurduğu gibi halkın sunusunu sun, günahlarını bağışlat.”

⁸ Böylece Harun sunağa gidip kendisi için günah sunusu olarak sunulacak buzağıyı kesti. ⁹ Oğulları buzağının kanını ona getirdiler. Harun parmağını kana batırıp sunağın boynuzlarına sürdü. Artan kanı sunağın dibine döktü. ¹⁰ RAB'bin Musa'ya verdiği buyruğa uygun olarak günah sunusunun yağını, böbreklerini, karaciğerinin perdesini sunakta yaktı. ¹¹ Etiyle derisini ise ordugahın dışında yaktı.

¹² Sonra yakmalık sunuyu kesti. Oğulları sununun kanını kendisine verdiler. O da kanı sunağın her yanına döktü. ¹³ Sununun bütün parçalarını ve başını Harun'a verdiler. Harun hepsini sunağın üzerinde yaktı. ¹⁴ Sununun işkembesini, bağırsaklarını, ayaklarını yıkayıp sunakta yakmalık sununun üzerinde yaktı.

¹⁵ Bundan sonra Harun halkın sunusunu getirdi. Halkın günahları için sunulacak tekeyi kesti ve ilk sunu gibi bunu da günah sunusu olarak sundu.

¹⁶ Yakmalık sunuyu da kurallara uygun biçimde sundu. ¹⁷ Sonra tahıl sunusunu getirdi. Bir avuç alıp her sabah sunulan yakmalık sunuya ek olarak sunağın üzerinde yaktı.

¹⁸ Halk için esenlik kurbanları olarak sunulacak sığırla koçu da kesti. Oğulları sunuların kanını kendisine verdiler. O da kanı sunağın her yanına döktü. ¹⁹ Sığırla koçun yağlarını, kuyruk yağını, bağırsak ve işkembe yağlarını, böbreklerini ve

karaciğerlerinin perdesini ²⁰ döşlerin üzerine koydular. Harun yağları sunakta yaktı. ²¹ Musa'nın buyurduğu gibi döşleri ve sağ budu sallamalık sunu olarak RAB'bin huzurunda salladı.

²² Harun günah, yakmalık, esenlik sunularını sunduktan sonra ellerini halka doğru uzatarak onları kutsadı ve aşağıya indi.

²³ Musa'yla Harun Buluşma Çadırı'na girdiler. Dışarı çıkınca halkı kutsadılar. O zaman RAB'bin yüceliği halka görüldü. ²⁴ RAB bir ateş gönderdi. Ateş sunağın üzerindeki yakmalık sunuyu, yağları yakıp küle çevirdi. Bunu gören halkın tümü sevinçle haykırarak yüzüstü yere kapandı.

10

Nadav'la Avihu'nun Ölümü

¹ Harun'un oğulları Nadav'la Avihu buhurduklarını alıp içlerine ateş, ateşin üstüne de buhur koydular. RAB'bin buyruklarına aykırı bir ateş sundular. ² RAB bir ateş gönderdi. Ateş onları yakıp yok etti. RAB'bin huzurunda öldüler. ³ Musa Harun'a şöyle dedi: “RAB demişti ki, ‘Bana hizmet edenler kutsallığıma saygı duyacak

Ve halkın tümü beni yüceltecek.’ ”

Harun hiçbir şey söylemedi.

⁴ Musa Harun'un amcası Uzziel'in oğullarını, Mişael'le Elsafan'ı çağırды, “Gelin, kardeşlerinizi kutsal yerin önünden kaldırıp ordugahın dışına çıkarın” dedi. ⁵ Geldiler ve Musa'nın buyurduğu gibi cesetleri üzerlerindeki mintanlarıyla ordugahın dışına çıkardılar.

⁶ Sonra Musa Harun'la oğulları Elazar'la İtamar'a, “Saçlarınızı dağıtmayın, giysilerinizi yırtmayın” dedi, “Yoksa ölürsünüz ve RAB bütün topluluğa öfkelenir. Ama kardeşleriniz, bütün İsrail halkı RAB'bin ateşle yok ettiği bu insanlar için yas tutsun. ⁷ Buluşma Çadırı'nın giriş bölümünden ayrılmayın, yoksa ölürsünüz. Çünkü RAB'bin mesh yağıyla kutsandınız.” Harun'la oğulları Musa'nın dediğine uydular.

⁸ RAB Harun'a şöyle dedi: ⁹ “Sen ve oğulların Buluşma Çadırı'na şarap ya da herhangi bir içki içip girmeyin, yoksa ölürsünüz. Kuşaklar boyunca bir kural olsun bu. ¹⁰ Kutsalla bayağı olanı, kirliyle temizi birbirinden ayırt etmelisiniz. ¹¹ RAB'bin Musa aracılığıyla İsrail halkına bildirdiği bütün kuralları onlara öğretmelisiniz.”

¹² Musa Harun'a ve sağ kalan oğulları Elazar'la İtamar'a şöyle dedi: “RAB için yakılan sunulardan artan tahıl sunusunu alın, mayasız ekmek yapıp sunağın yanında yiyin. Çünkü çok kutsaldır. ¹³ Onu kutsal bir yerde yemelisiniz. Çünkü RAB için yakılan sunulardan senin ve oğullarının payıdır bu. Bana böyle buyruk verildi. ¹⁴⁻¹⁵ Sallamalık döşle bağış olarak sunulan budu ise oğulların ve kızlarıyla birlikte temiz bir yerde yemelisin. Çünkü bunlar İsrail halkının sunduğu esenlik kurbanlarından senin ve çocuklarının payı olarak ayrıldı. Bağış olarak sunulan butla sallamalık döşü, yakılacak sunu yağlarıyla birlikte getirip RAB'bin önünde sallamalık sunu olarak

sunacaklar. RAB'bin buyruğu uyarınca bunlar sonsuza dek senin ve çocuklarının payı olacak.”

16-17 Musa günah sunusu olarak sunulacak tekeyi soruşturdu, yakılmış olduğunu öğrenince, Harun'un sağ kalan oğulları Elazar'la İtamar'a çok öfkeleni, “Neden günah sunusunu kutsal bir yerde yemediniz?” diye sordu, “O çok kutsaldır. Topluluğun suçunu üstlenmesi ve günahlarını bağışlatmanız için RAB onu size vermişti. 18 Tekenin kanı kutsal çadıra getirilmemiş. Buyurduğum gibi tekeyi kesinlikle kutsal yerde yemeniz gerekirdi.”

19 Harun, “Halk bugün RAB'be günah sunusu ve yakmalık sunu sundu” diye yanıtladı, “Benim başıma ise bunlar geldi. Günah sunusunu bugün yemiş olsaydım, RAB bundan hoşnut olur muydu?” 20 Musa yanıtı uygun buldu.

11

Eti Yenen ve Yenmeyen Hayvanlar (Yas.14:3-21)

1 RAB Musa'yla Harun'a şöyle dedi: 2 “İsrail halkına deyin ki, ‘Karada yaşayan hayvanlardan şunların etini yiyebilirsiniz: 3 Çatal ve yarık tırnaklı, geviş getiren hayvanların tümü. 4 Ancak geviş getiren ve çatal tırnaklı olan hayvanlardan etini yememeniz gerekenler şunlardır: Deve geviş getirir, ama çatal tırnaklı değildir. Sizin için kirli sayılır. 5 Kaya tavşanı geviş getirir, ama çatal tırnaklı değildir. Sizin için kirli sayılır. 6 Tavşan geviş getirir, ama çatal tırnaklı değildir. Sizin için kirli

sayılır. ⁷ Domuz çatal ve yarık tırnaklıdır, ama geviş getirmez. Sizin için kirli sayılır. ⁸ Bu hayvanların etini yemeyecek, leşine dokunmayacaksınız, sizin için kirlidir.

⁹ “Suda yaşayan hayvanlardan şunların etini yiyebilirsiniz: Denizde, akarsularda yaşayan pullu ve yüzgeçli canlıların etini yiyebilirsiniz. ¹⁰ Denizdeki ve akarsulardaki bütün pulsuz ve yüzgeçsiz canlılar –suda toplu halde yaşayanlar ve ötekiler– sizin için iğrenç sayılır. ¹¹ Bunlar sizin için iğrenç sayılacak. Etlerini yemeyecek, leşlerinden tiksineceksiniz. ¹² Suda yaşayan bütün pulsuz ve yüzgeçsiz canlılar sizin için iğrenç sayılacak.

¹³ “Tiksindirici kuşların etini yemeyecek, şunları iğrenç sayacaksınız: Kartal, kuzu kartalı, kara akbaba, ¹⁴ çaylak, doğan türleri, ¹⁵ bütün karga türleri, ¹⁶ baykuş, puhu, martı, atmaca türleri, ¹⁷ kukumav, karabatak, büyük baykuş, ¹⁸ peçeli baykuş, ishakuşu, akbaba, ¹⁹ leylek, balıkçıl türleri, ibibik, yarasa.

²⁰ “Dört ayaklı ve kanatlı böceklerin hepsi sizin için iğrençtir. ²¹ Ama dört ayaklı ve kanatlı olup ayaklarını sıçramak için kullanan bazılarının etini yiyebilirsiniz. ²² Şunları yiyeceksiniz: Bütün çekirge türleri, küçük çekirge, cırcırböceği, ağustosböceği. ²³ Öbür dört ayaklı, kanatlı böceklerin hepsi sizin için iğrenç sayılır.

²⁴ “Sizi kirletecek şeyler şunlardır: Aşağıdaki hayvanların leşine dokunan akşama kadar kirli sayılacaktır. ²⁵ Kim aşağıdaki hayvanların leşini taşırsa giysilerini yıkayacak ve akşama kadar kirli sayılacaktır. ²⁶ Çatal tırnaklı ama tırnağı yarık

olmayan ve geviş getirmeyen her hayvan sizin için kirlidir. Bunlara dokunan da kirlenmiş sayılır.

²⁷ Dört ayaklı hayvanlardan pençelerini yere basarak yürüyenler sizin için kirlidir. Bunların leşine dokunanlar akşama kadar kirli sayılacaktır.

²⁸ Bunların leşini taşıyanlar giysilerini yıkayacak ve akşama kadar kirli sayılacaktır. Çünkü bu hayvanlar sizin için kirlidir.

²⁹⁻³⁰ “Küçük kara hayvanları içinde sizin için kirli sayılanlar şunlardır: Gelincik, fare, bütün kertenkele türleri –geko, varan, duvar kertenkelesi, düz keler– bukalemun. ³¹ Sizin için kirli sayılan küçük kara hayvanları bunlardır. Bunların leşine dokunan akşama kadar kirli sayılacaktır.

³² Bunlardan birinin leşi neyin üzerine düşerse onu da kirletir. İster tahta kap, ister giysi, ister deri, ister çul olsun suya konmalıdır. Akşama kadar kirli sayılacak ve akşam temizlenmiş olacaktır.

³³ Bunlardan biri toprak kabın içine düşerse, kabın içindekiler kirli sayılacaktır. Toprak kap kırılmalıdır.

³⁴ Toprak kaptaki sulu yiyecek ve her içecek kirli sayılacaktır. ³⁵ Bunlardan birinin leşi neyin üzerine düşerse onu da kirletir. Üzerine düştüğü ister fırın olsun, ister ocak, parçalanmalıdır. Çünkü onlar kirlidir ve sizin için kirli sayılacaktır.

³⁶ Ancak kaynak ya da su sarnıcı temiz sayılacaktır; ama bunların leşine dokunan kirli sayılacaktır. ³⁷ Eğer bu hayvanlardan birinin leşi ekin tohumunun üzerine düşerse, o tohum temiz sayılacaktır. ³⁸ Ama suya konmuş tohumun içine düşerse, tohum sizin için kirlidir.

³⁹ “Eti yenen hayvanlardan biri ölürse,

leşine dokunan akşama kadar kirli sayılacaktır. ⁴⁰ Hayvanın leşinden yiyen giysilerini yıkayacak ve akşama kadar kirli sayılacaktır. Leşi taşıyan da giysilerini yıkayacak ve akşama kadar kirli sayılacaktır.

⁴¹ “ ‘Bütün küçük kara hayvanları iğrençtir. Yenmeyecektir. ⁴² İster karnı üzerinde sürünen, ister dört ayaklı ya da çok ayaklı canlılar olsun, bunların hiçbirini yemeyeceksiniz. Çünkü bunlar iğrençtir. ⁴³ Bunların hiçbirisiyle kendinizi kirletmeyin, iğrenç duruma sokmayın, kirli duruma düşmeyin. ⁴⁴ Tanrınız RAB benim. Kendinizi bana adayın ve kutsal olun. Çünkü ben kutsalım. Murdar küçük kara hayvanlarını yiyerek kendinizi kirletmeyin. ⁴⁵ Tanrınız olmak için sizi Mısır'dan çıkararak RAB benim. Kutsal olun, çünkü ben kutsalım.

⁴⁶⁻⁴⁷ “ ‘Kirli olanı temizden, eti yeneni eti yenmeyenden ayırt edebilmeniz için hayvanlar, kuşlar, suda toplu halde yaşayan bütün canlılar ve küçük kara hayvanlarıyla ilgili yasa budur.’ ”

12

Doğum Yapan Kadının Paklanması

¹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ² “İsrail halkına de ki, ‘Bir kadın hamile kalıp erkek çocuk doğurursa, âdet gördüğü günlerde olduğu gibi yedi gün kirli sayılacaktır. ³ Çocuk sekizinci gün sünnet edilmeli. ⁴ Kadın kanamasından paklanmak için otuz üç gün bekleyecek. Pak sayılması için geçmesi gereken

bu günler doluncaya dek kutsal bir şeye dokunmayacak, tapınağa girmeyecek. ⁵ Ancak, kız çocuk doğurursa, âdet gördüğü günler gibi iki hafta kirli sayılacaktır. Kanamasından paklanmak için altmış altı gün bekleyecektir.

⁶ “Erkek ya da kız çocuk doğuran kadının temiz sayılması için geçmesi gereken günler dolunca, yakmalık sunu olarak bir yaşında bir kuzu, günah sunusu olarak bir güvercin ya da bir kumru getirip Buluşma Çadırı'nın giriş bölümünde kâhine verecektir. ⁷ Kâhin bunu RAB'bin huzurunda sunacak ve kadını arıtacak. Böylece kadın kanamasından temizlenmiş sayılacak. Erkek ya da kız doğuran kadınla ilgili yasa budur.

⁸ “Eğer kadının kuzu alacak gücü yoksa, biri yakmalık sunu, öbürü günah sunusu olmak üzere, iki kumru ya da iki güvercin yavrusu getirecek. Kâhin kadını arıtacak ve kadın temiz sayılacaktır.’ ”

13

Deri Hastalıkları Yasası

¹ RAB Musa'ya ve Kâhin Harun'a şöyle dedi:
² “Bedeninde deri hastalığına dönüşebilecek şiş, kabuk ya da parlak leke bulunan kişi Harun'a, ya da Harun'un kâhin oğullarından birine götürülecek.
³ Kâhin derideki yaraya bakacak, yarada kıl ağarması varsa ve yara derine inmişse, kişi deri hastalığına yakalanmış demektir. Hastaya bakan kâhin onu kirli ilan edecektir. ⁴ Derideki parlak leke beyazsa, derine inmemişse, üzerindeki kıllar ağarmamışsa, kâhin hastayı yedi gün kapalı bir yerde tutacak. ⁵ Yedinci gün yaraya bakacak; yara

ilerlememiş, deri yüzeyine yayılmamışsa, hastayı yedi gün daha kapalı bir yerde tutacak. ⁶ Yedinci gün hastaya bir daha bakacak; yara solmuş, deri yüzeyine yayılmamışsa, hastayı temiz ilan edecek. Yara yalnızca kabuktur. Hasta giysilerini yıkayıp temiz sayılacaktır. ⁷ Ancak temiz sayılmak için kâhine muayene olduktan sonra derisindeki kabuk yayılırsa, yine kâhine görünmelidir. ⁸ Kâhin kişiye bakacak, derisindeki kabuk yayılmışsa onu kirli ilan edecek. Kişi deri hastalığına yakalanmış demektir.

⁹ “Deri hastalığına yakalanan kişi kâhine götürülecek. ¹⁰ Kâhin ona bakacak. Derideki şiş beyazlaşmış, üzerindeki kıllar ağarmışsa, şişkin yarada kızıl et görünüyorsa, ¹¹ bu müzmin bir deri hastalığıdır. Kâhin kişiyi kirli ilan edecek, ama kapalı yerde tutmayacaktır. Çünkü kişi zaten kirlenmiştir.

¹² “Eğer deri hastalığı yayılıp kâhinin görebildiği kadarıyla tepeden tırnağa hastanın bütün bedenini kaplamışsa, ¹³ kâhin hastaya bakacak ve bedenini hastalık saran kişiyi temiz ilan edecektir. Yaralar beyazlaşmış ve temizdir. ¹⁴ Ama kızıl et görülüyorsa, kişi kirli sayılacaktır. ¹⁵ Kâhin kızıl et görürse, kişiyi kirli ilan edecektir. Kızıl et kirlidir, deri hastalığıdır. ¹⁶ Eğer kızıl et iyileşir, beyazlaşırsa, hasta yine kâhine görünmelidir. ¹⁷ Kâhin hastaya bakacak, yara beyazlaşmışsa, yarayı temiz ilan edecek. Kişi temiz sayılacak.

¹⁸ “Derideki çıban iyileşmiş, ¹⁹ ama bir süre sonra çıbanın yerinde beyaz bir şiş, ya da kırmızımsı-beyaz parlak bir leke oluşmuşsa, kâhine göstermeli.

²⁰ Kâhin hastaya bakacak, görünen yara derine inmiş, üzerindeki kıllar ağarmışsa, kişiyi kirli ilan edecektir. Çıbanda baş gösteren bir deri hastalığıdır bu. ²¹ Ama kâhin hastaya baktığında yarada beyaz kıl yoksa, yara derine inmemiş ve yara solmuşsa, kişiyi yedi gün kapalı bir yerde tutacaktır. ²² Eğer derideki yara yayılıyorsa, kâhin kişiyi kirli ilan edecektir; çünkü kişi hastalığa yakalanmış demektir. ²³ Parlak leke geçmemiş ama yayılmamışsa, bu çıban kabuğudur. Kâhin kişiyi temiz ilan edecektir.

²⁴ “Deride ateş yanığı varsa ve et kırmızımsı-beyaz ya da beyaz, parlak bir leke haline gelmişse, ²⁵ kâhin yaraya bakmalı. Parlak lekenin üzerindeki kıllar ağarmış, leke derine inmişse, yanıkta deri hastalığı var demektir. Kâhin kişiyi kirli ilan edecektir, çünkü kişi deri hastalığına yakalanmıştır. ²⁶ Ama parlak lekede kıl ağarması yoksa, leke derine inmemiş ve solmuşsa, kâhin hastayı yedi gün kapalı bir yerde tutacaktır. ²⁷ Yedinci gün kişiye yine bakacak, eğer leke deriye yayılmışsa, onu kirli ilan edecek. Çünkü kişi deri hastalığına yakalanmıştır. ²⁸ Eğer derideki parlak leke geçmemiş, ama yayılmamış ve solmuşsa, yanıktan doğan bir şişliktir. Kâhin kişiyi temiz ilan edecektir. Çünkü yanık yarasının kabuğudur bu.

²⁹ “Bir erkeğin ya da kadının başında ya da çenesinde yara varsa, ³⁰ kâhin yaraya bakmalı. Yara derine inmişse ve üzerinde ince sarı tüyler varsa, hastayı kirli ilan edecektir. Çünkü hasta uyuzdur. Baş ya da çenede görülen bir deri hastalığıdır. ³¹ Ancak kâhin bu tür bir yaraya baktığı zaman, yara derine inmemişse, üzerinde

siyah kıl yoksa, hastayı yedi gün kapalı bir yerde tutacak. ³² Yedinci gün yaraya yine bakacak; uyuz deriye yayılmamışsa, üzerinde sarı kıl yoksa, uyuz derine inmemişse, ³³ hasta tıraş olacak, ama uyuz olan yerlere dokunmayacaktır. Kâhin hastayı yedi gün daha kapalı bir yerde tutacak. ³⁴ Yedinci gün uyuzla yine bakacak; uyuz deriye yayılmamışsa, derine inmemişse, hastayı temiz ilan edecektir. Hasta giysilerini yıkayacak ve temiz sayılacaktır. ³⁵ Ama hasta temiz ilan edildikten sonra uyuz derisine yayılırsa, ³⁶ kâhin ona yeniden bakmalı. Uyuz yayılmışsa, yarada sarı kıl olup olmamasına bakılmaksızın kişi kirli sayılacaktır. ³⁷ Ama kâhine göre uyuz ilerlememiş, üzerinde siyah kıl bitmişse, hastalık geçmiş demektir. Kişi temizdir. Kâhin onu temiz ilan edecektir.

³⁸ “Bir erkeğin ya da kadının derisinde beyaz parlak lekeler varsa, ³⁹ kâhin ona bakmalı. Derideki lekeler beyaz ve solgunsa, sadece deride çıkan kırmızı lekelerdir. Kişi temizdir.

⁴⁰ “Eğer adamın saçı dökülmüşse, sadece keldir. Temiz sayılır. ⁴¹ Saçının önü dökülmüşse alını açılmış demektir. Temiz sayılır. ⁴² Ama saçı dökülmüş ya da alını açılmış adamın başında veya alnında kırmızımsı-beyaz yaralar çıkmışsa, adam deri hastalığına yakalanmış demektir. ⁴³ Kâhin adama bakacak. Saçı dökülmüş baş ya da alındaki şişler deri hastalığının yol açtığı yaralar gibi kırmızımsı-beyazsa, ⁴⁴ adam deri hastalığına yakalanmıştır. Kirlidir. Başındaki yaradan ötürü kâhin kesinlikle onu kirli ilan edecektir.

⁴⁵ “Böyle bir hastalığa yakalanan kişinin giysileri yırtık, saçları dağınık olmalı; kişi ağzını örtüp,

‘Kirliyim! Kirliyim!’ diye bağırmalı. ⁴⁶ Hastalığı devam ettiği sürece kirli sayılacaktır, çünkü kirlenmiştir. Halktan uzak, ordugahın dışında yaşamalıdır.”

Küfle İlgili Kurallar

⁴⁷ “Yün ya da keten bir giyside, ⁴⁸ yün ya da keten bir kumaşta, deri ya da deri eşyada küf görülürse, ⁴⁹ giyside, deride, deri eşyada, örgü ipinde, kumaşta görülen küf yeşilimsi ya da kırmızımsı bir renk almışsa, kâhine gösterilmelidir. ⁵⁰ Kâhin ona bakacak ve yedi gün kapalı bir yerde tutacak. ⁵¹ Yedinci gün ona yine bakacak. Eğer kumaştaki, giysideki veya herhangi bir amaçla kullanılan deri eşyadaki küf yayılmışsa, bu tehlikeli bir küftür. Kirli sayılacaktır. ⁵² Üzerinde küf bulunan yün ya da keten giysi, kumaş ya da her türlü deri eşya kâhin tarafından yakılacaktır. Çünkü önü alınamaz bir küftür ve yakılmalıdır.

⁵³ “Kâhin giyside, kumaşta ya da herhangi bir deri eşyada bulunan küfün yayılmadığını görürse, ⁵⁴ buyruk verecek ve küflü eşya yıkanacak. Kâhin onu yedi gün daha kapalı bir yerde tutacak. ⁵⁵ Küflü eşya yıkandıktan sonra yeniden kâhine gösterilmeli. Küf yayılmasa bile rengi değişmemişse, kirli sayılacak. Yakılmalıdır. Gerek iç yüzünü, gerekse dış yüzünü küf kemirmiştir.

⁵⁶ “Küflü eşya yıkandıktan sonra, küfte bir solma varsa, kâhin giysideki, derideki ya da kumaştaki küflü kısmı yırtacak. ⁵⁷ Eğer kumaşta, giyside ya da herhangi bir deri eşyada yine küf görülürse, küf yayılıyor demektir; eşyayı yakacaksın. ⁵⁸ Yıkanan giysiden, kumaştan ya da deri bir eşyadan

küf geçmişse, yeniden yıkanacak. Sonra temiz sayılacaktır.”

⁵⁹ Küfün bulaştığı yün ya da keten giysiyi, kumaşı veya deri eşyayı kirli ya da temiz ilan etmenin yasası budur.

14

Deri Hastalarının Paklanması

¹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ² “Deri hastasının temiz kılınacağı gün şu yasa geçerlidir: Hasta kâhine götürülecek. ³ Kâhin hastaya ordugahın dışında bakacak. Hastalık iyileşmişse, ⁴ pak kılınacak kişi için iki temiz, canlı kuş, sedir ağacı, kırmızı iplik ve mercanköşkotu getirilmesini buyuracak. ⁵ Kâhinin buyruğuyla kuşlardan biri toprak bir kapta, akarsuyun üzerinde kesilecek. ⁶ Sonra kâhin canlı kuşu, sedir ağacını, kırmızı ipliği ve mercanköşkotunu akarsuyun üzerinde kesilen kuşun kanına batıracak ⁷ ve pak kılınacak kişinin üzerine yedi kez serpecek, onu temiz ilan edip canlı kuşu kıra salacak. ⁸ Pak kılınacak kişi giysilerini yıkayacak, bütün kıllarını tıraş edecek ve yıkanacak. Bundan sonra pak sayılacak. Artık ordugaha girebilir, ama yedi gün çadırının dışında kalmalı. ⁹ Yedinci gün saçını, sakalını, kaşlarını, bedenindeki bütün kılları tıraş edecek. Giysilerini yıkayacak, kendisi de yıkandıktan sonra temiz sayılacak.

¹⁰ “Sekizinci gün kusursuz iki erkek kuzu, bir yaşında kusursuz bir dişi kuzu, tahıl sunusu olarak zeytinyağıyla yoğrulmuş onda üç efa* ince un

14:2 Mat.8:4; Mar.1:44; Luk.5:14; 17:14 * **14:10** “Onda üç efa”: Yaklaşık 3.9 kg.

ve bir log[†] zeytinyağı getirecek. ¹¹ Paklama işiyle görevli kâhin bütün bunları ve pak kılacağı kişiyi RAB'bin huzurunda, Buluşma Çadırı'nın giriş bölümünde bekletecek. ¹² Sonra kâhin erkek kuzulardan birini alıp bir log zeytinyağıyla birlikte RAB'be suç sunusu olarak sunacak. Sallamalık sunu olarak bunları RAB'bin huzurunda sallayacak. ¹³ Erkek kuzuyu günah sunusunun ve yakmalık sununun kesildiği kutsal yerde kesecek. Çünkü günah sunusu gibi suç sunusu da kâhine aittir. Çok kutsaldır. ¹⁴ Kâhin pak kılınacak kişinin sağ kulak memesine, sağ elinin ve sağ ayağının baş parmağına suç sunusunun kanından sürecektir. ¹⁵ Sonra bir log zeytinyağından biraz alarak kendi sol avucuna dökecek. ¹⁶ Sağ elinin parmağını zeytinyağına batırıp RAB'bin huzurunda yedi kez serpecek. ¹⁷ Pak kılınacak kişinin sağ kulak memesine, sağ elinin ve sağ ayağının baş parmağına, suç sunusunun kanı üzerine avucunda kalan yağdan sürecektir. ¹⁸ Ayrıca pak kılınacak kişinin başına avucunda kalan yağı sürerek RAB'bin huzurunda onu arıtacak. ¹⁹ Sonra günah sunusunu sunarak pak kılınacak kişiyi kirliliğinden arıtacak ve yakmalık sunuyu kesecek. ²⁰ Yakmalık sunuyla tahıl sunusunu sunmakta sunacak. Böylece kâhin kişiyi arıtacak ve kişi temiz sayılacaktır.

²¹ “Eğer kişi yoksulsa ve bunları alacak gücü yoksa, arınmak üzere sallamalık suç sunusu olarak bir erkek kuzu, tahıl sunusu olarak zeytinyağıyla yoğrulmuş onda bir efa[‡] ince un ve bir log zeytinyağı alacak. ²² Gücü oranında

† 14:10 “Bir log”: Yaklaşık 0.3 lt.

‡ 14:21 “Onda bir efa”: Yaklaşık 1.3 kg.

‡ 14:21 “Onda bir efa”:

biri günah sunusu, öbürü yakmalık sunu olmak üzere iki kumru ya da iki güvercin sunacak. ²³ Pak kılınmak için sekizinci gün hepsini RAB'bin huzuruna, Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne getirip kâhine verecek. ²⁴ Kâhin suç sunusu olan erkek kuzuyla bir log zeytinyağını alıp sallamalık sunu olarak RAB'bin huzurunda sallayacak. ²⁵ Suç sunusu olan kuzuyu kesecek. Sununun kanını pak kılınan kişinin sağ kulak memesine, sağ elinin ve sağ ayağının baş parmağına sürecektir. ²⁶ Sonra kendi sol avucuna biraz zeytinyağı dökecek. ²⁷ Sağ parmağını sol avucundaki yağa batırarak RAB'bin huzurunda yedi kez serpecek. ²⁸ Avucundaki yağdan pak kılınacak kişinin sağ kulak memesine, sağ elinin ve sağ ayağının baş parmağına, suç sunusunun kanını sürdüğü yerlere sürecektir. ²⁹ RAB'bin huzurunda pak kılınacak kişiyi arıtmak üzere avucunda kalan yağı başına sürecektir. ³⁰⁻³¹ Sonra kişinin gücü oranında aldığı kumrulardan ya da güvercinlerden birini günah sunusu, öbürünü yakmalık sunu olarak tahıl sunusuyla birlikte sunacak. Kâhin böylece pak kılınan kişiyi RAB'bin huzurunda arıtacak.” ³² Deri hastası olup da temiz kılınmaya parasal gücü yetmeyen kişiler için bu yasa geçerlidir.

Küften Kurtulma

³³ RAB Musa'yla Harun'a şöyle dedi: ³⁴ “Size mülk olarak vereceğim Kenan ülkesine gittiğiniz zaman, ülkenizdeki bir eve küf hastalığı gönderirsem, ³⁵ ev sahibi gidip kâhine, ‘Evimde küfe benzer bir hastalık gördüm’ diye haber vermeli. ³⁶ Kâhin küfe bakmaya gitmeden

önce, evdeki her şeyin kirli sayılmaması için evin boşaltılmasını buyuracak. Sonra evi görmeye gidecek. ³⁷ Duvarlara yayılan küfe bakacak. Eğer küf yeşilimsi ya da kırmızımsı lekeler halindeyse ve duvarın içine işlemişse, ³⁸ kâhin evi terk edecek ve yedi gün süreyle kapalı tutacak. ³⁹ Yedinci gün geri dönecek ve eve yine bakacak. Eğer küf duvarlara yayılmışsa, ⁴⁰ küflü taşları söküp kentin dışına, kirli sayılan bir yere atmaları için buyruk verecek. ⁴¹ Evin içindeki bütün sıvayı kazdıracak. Moloz kentin dışına, kirli sayılan bir yere dökülecek. ⁴² Sökülen taşların yerine başka taşlar koyup evi yeniden sıvayacaklar.

⁴³ “Taşları sökölüp sıvası kazınan evde yeni sıva yapıldıktan sonra küf yine ortaya çıkarsa, ⁴⁴ kâhin gidip eve bakacak. Küf yayılmışsa, önü alınamaz demektir. Ev kirli sayılır. ⁴⁵ Yıkılmalıdır. Taşları, keresteleri, bütün harcı kent dışına, kirli sayılan bir yere atılmalıdır. ⁴⁶ Evin kapalı olduğu günlerde, eve giren biri akşama kadar kirli sayılacak. ⁴⁷ O evde yatan ya da yemek yiyen biri giysilerini yıkamalı.

⁴⁸ “Ev sıvandıktan sonra kâhin eve girip bakacak, küf yayılmamışsa evi temiz ilan edecek. Çünkü küf geçmiş demektir. ⁴⁹ Evi paklamak için iki kuş, sedir ağacı, kırmızı iplik ve mercanköşkotu alacak. ⁵⁰ Kuşlardan birini toprak bir kaptı, akar-suyun üzerinde kesecek. ⁵¹ Sedir ağacını, mercanköşkotunu, kırmızı ipliği, canlı kuşu alıp kesilen kuşun kanına ve akarsuya batıracak. Yedi kez eve serpecek. ⁵² Böylece kuşun kanı, akarsu, canlı kuş, sedir ağacı, mercanköşkotu ve kırmızı iplikle evi

paklamış olacak. ⁵³ Sonra canlı kuşu kent dışına, kıra salacak. Böylece evin kirliliğini bağışlatacak ve ev temiz sayılacaktır.”

⁵⁴⁻⁵⁶ Her türlü deri hastalığı, uyuz, giysiye ya da eve bulaşan küf, şiş, kabuk ya da parlak lekelerle ilgili yasa budur. ⁵⁷ Bunların ne zaman kirli, ne zaman temiz olduğu bu yasaya göre bilinebilir. Deri hastalığı yasası budur.

15

Bedensel Akıntının Yol Açtığı Kirlilik

¹ RAB Musa'yla Harun'a şöyle dedi: ² “İsrail halkına deyin ki, ‘Adamın erkeklik organında akıntı varsa, akıntı kirlidir. ³ Akıntı ister devam etsin, ister kesilsin adamı kirletir. Akıntının neden olduğu kirlilikler şunlardır: ⁴ Üzerinde yattığı her yatak ve oturduğu her şey kirli sayılacaktır. ⁵ Kim yatağına dokunursa, giysilerini yıkayacak, yıkanacak, akşama kadar kirli sayılacaktır. ⁶ Adamın üzerine oturduğu bir eşyaya oturan da giysilerini yıkayacak, yıkanacak, akşama kadar kirli sayılacaktır. ⁷ Kim akıntısı olan adamın bedenine dokunursa giysilerini yıkayacak, yıkanacak, akşama kadar kirli sayılacaktır. ⁸ Eğer akıntısı olan adam temiz bir adama tükürürse, o kişi giysilerini yıkayacak, yıkanacak, akşama kadar kirli sayılacaktır. ⁹ Akıntısı olan adamın bindiği her eyer kirli sayılacaktır. ¹⁰ Adamın üzerine oturduğu ya da yattığı herhangi bir eşyaya dokunan, akşama kadar kirli sayılacaktır. Bu eşyaları taşıyan herkes giysilerini yıkayacak, yıkanacak, akşama kadar kirli sayılacaktır. ¹¹ Akıntısı olan adam ellerini yıkamadan kime dokunursa o

kişi giysilerini yıkayacak, yıkanacak, akşama kadar kirli sayılacaktır. ¹² Akıntısı olan adamın dokunduğu toprak kap parçalanacak, tahta kap ise suyla çalkalanacaktır.

¹³ “Eğer adamın akıntısı kesilirse, paklanmak için yedi gün bekleyecek. Sonra giysilerini yıkayacak, akarsuda yıkanacak ve temiz sayılacak.

¹⁴ Sekizinci gün iki kumru ya da iki güvercin alıp RAB'bin huzuruna, Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne gelecek ve bunları kâhine verecek.

¹⁵ Kâhin birini günah sunusu, ötekini yakmalık sunu olarak sunacak. Böylece akıntısı olan adamı RAB'bin huzurunda arıtacak.

¹⁶ “Eğer bir adamdan meni akarsa, bedeninin tümünü yıkayacak ve akşama kadar kirli sayılacaktır.

¹⁷ Üzerine meni bulaşan her giysi ya da deri eşya yıkanacak, akşama kadar kirli sayılacaktır. ¹⁸ Bir adam kadınla cinsel ilişkide bulunurken menisi akarsa, ikisi de yıkanacak ve akşama kadar kirli sayılacaklardır.

¹⁹ “Âdet gördüğü için kan kaybeden kadın yedi gün kirli sayılacak. Ona dokunan da akşama kadar kirli sayılacak.

²⁰ Âdet gördüğü günlerde kadının üzerinde yattığı ya da oturduğu her şey kirli sayılacaktır. ²¹ Kim kadının yatağına dokunursa, giysilerini yıkayacak, yıkanacak, akşama kadar kirli sayılacaktır.

²² Kim kadının üzerine oturduğu herhangi bir şeye dokunursa, o da giysilerini yıkayacak, yıkanacak, akşama kadar kirli sayılacaktır. ²³ Kadının yatağındaki ya da oturduğu şeyin üzerindeki herhangi bir eşyaya dokunan herkes akşama kadar kirli sayılacaktır. ²⁴ Âdet

gören kadının kirliliği onunla yatan adama da bulaşır. Adam yedi gün kirli kalır ve yattığı her yatak kirli sayılır.

²⁵ “Eğer bir kadının âdet günleri dışında uzun süreli bir kanaması varsa, ya da kanaması âdet günlerinden sonra da devam ediyorsa, kanaması olduğu sürece âdet günlerinde olduğu gibi kirli sayılır. ²⁶ Kanaması olduğu sürece, âdet günlerinde olduğu gibi, yattığı her yatak ve üzerine oturduğu her şey kirli sayılacaktır. ²⁷ Kim bunlara dokunursa kirli sayılacak. Giysilerini yıkayacak, yıkanacak, akşama kadar kirli kalacaktır.

²⁸ “Ama kanama durursa, kadın yedi gün bekleyecek, sonra temiz sayılacaktır. ²⁹ Sekizinci gün iki kumru ya da iki güvercin alıp Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne getirecek ve bunları kâhine verecek. ³⁰ Kâhin birini günah sunusu, ötekini yakmalık sunu olarak sunacak. Böylece kadını kanamasından doğan kirlilikten RAB'bin huzurunda arıtacak.

³¹ “İsrail halkını kirliliğinden arındıracaksın. Öyle ki, aralarında bulunan konutumu kirletip kirlilik içinde ölmesinler.”

³²⁻³³ Akıntısı olan, boşalarak kirlenen adam, âdet gören kadın, akıntısı olan erkek ya da kadın ve kirli sayılan kadınla yatan erkekle ilgili yasa budur.

16

Günahları Bağışlatma Günü
(Lev.23:26-32; Say.29:7-11)

1-2 RAB'bin huzuruna yaklaştıkları için ölen Harun'un iki oğlunun ölümünden sonra RAB Musa'ya şöyle dedi: “Ağabeyin Harun'a de ki, perdenin arkasındaki En Kutsal Yer'e* ikide bir girmesin, Antlaşma Sandığı'nın* üzerindeki Bağışlanma Kapağı'na* yaklaşmasın. Yoksa ölür. Çünkü ben kapağın üstünde, bulut içinde görünüyorum. ³ Harun En Kutsal Yer'e ancak günah sunusu olarak bir boğa, yakmalık sunu olarak da bir koç sunarak girebilir. ⁴ Kutsal keten mintan, keten don giyecek, keten kuşak bağlayacak, keten sarık saracak. Bunlar kutsal giysilerdir. Bunları giymeden önce yıkanacak. ⁵ İsrail topluluğu günah sunusu olarak Harun'a iki teke, yakmalık sunu olarak bir koç verecek.

⁶ “Harun boğayı kendisi için günah sunusu olarak sunacak. Böylece kendisinin ve ailesinin günahlarını bağışlatacak. ⁷ Sonra iki tekeyi alıp RAB'bin huzuruna, Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne götürecektir. ⁸ İkisi üzerine kura çekecek. Biri RAB için, biri Azazel† için. ⁹ Harun kurada RAB'be düşen tekeyi getirip günah sunusu olarak sunacak. ¹⁰ Azazel'e düşen tekeyi ise halkın günahlarını bağışlatmak için canlı olarak RAB'be sunacak. Onu çöle salıp Azazel'e gönderecek.

¹¹ “Harun kendisi için günah sunusu olarak boğayı getirecek. Böylece kendisinin ve ailesinin

---

16:1-2 İbr.6:19 * **16:1-2** “Bağışlanma Kapağı” diye çevrilen İbranice “Kapporet” sözcüğü Tanrı'nın öfkesinin yatırıldığı, halkın günahlarının bağışlanıp Tanrı'yla barıştırıldığı özel yeri ifade ediyordu. **16:3** İbr.9:7 † **16:8** “Azazel”: “Günah keçisi olarak kıra salmak” anlamına gelebilir.

günahlarını bağışlatacak. Bu günah sunusunu kendisi için kesecek. ¹² RAB'bin huzurunda bulunan sunağın üzerindeki korları buhurdana koyup iki avuç dolusu ince öğütülmüş güzel kokulu buhurla perdenin arkasına geçecek. ¹³ Orada, RAB'bin huzurunda buhuru korların üzerine koyacak; buhurun dumanı Levha Sandığı'nın[†] üzerindeki Bağışlanma Kapağı'nı kaplayacak. Öyle ki, Harun ölmesin. ¹⁴ Sonra boğanın kanını alıp parmağıyla kapağın üzerine, doğuya doğru serpecek. Kapağın önünde yedi kez bunu yineleyecek.

¹⁵ “Bundan sonra, halk için günah sunusu olarak tekeyi kesecek. Kanını perdenin arkasına götürecektir. Boğanın kanıyla yaptığı gibi tekenin kanını da Bağışlanma Kapağı'nın üzerine ve önüne serpecek. ¹⁶ Böylece En Kutsal Yer'i İsrail halkının kirliliklerinden, isyanlarından, bütün günahlarından arındıracaktır. Buluşma Çadırı için de aynı şeyi yapacaktır. Çünkü kirli insanların arasında bulunuyor. ¹⁷ Harun kendisi, ailesi ve bütün İsrail topluluğunun günahlarını bağışlatmak için En Kutsal Yer'e girdiğinde, dışarı çıkıncaya kadar Buluşma Çadırı'nda hiç kimse bulunmayacaktır. ¹⁸ Harun RAB'bin huzurunda bulunan sunağa çıkıp sunağı arındıracaktır, boğanın ve tekenin kanını sunağın boynuzlarına çepeçevre sürecektir. ¹⁹ Kanı parmağıyla yedi kez sunağa serpecek. Böylece sunağı İsrail halkının kirliliğinden arındırıp kutsal kılacaktır.

[†] **16:13** “Levha Sandığı”: Antlaşma Sandığı diye de bilinir. **16:15** İbr.9:12

20 “Harun En Kutsal Yer'i, Buluşma Çadırı'nı, sunağı arındırdıktan sonra, canlı tekeyi sunacak. 21 İki elini tekenin başına koyacak, İsrail halkının bütün suçlarını, isyanlarını, günahlarını açıklayarak bunları tekenin başına aktaracak. Sonra bu iş için atanan bir adamla tekeyi çöle gönderecek. 22 Teke İsrail halkının bütün suçlarını yüklenerek ıssız bir ülkeye taşıyacak. Adam tekeyi çöle salacak.

23 “Sonra Harun Buluşma Çadırı'na girecek. En Kutsal Yer'e girerken giydiği keten giysileri çıkarıp orada bırakacak. 24 Kutsal bir yerde yıkanıp kendi giysilerini giyecek. Sonra çıkıp kendisi ve halk için getirilen yakmalık sunuları sunacak, kendisinin ve halkın günahlarını bağışlatacak. 25 Günah sunusunun yağını sunakta yakacak.

26 “Tekeyi Azazel'e gönderen adam giysilerini yıkayıp kendisi de yıkandıktan sonra ordugaha girecek. 27 Günah sunusu olarak sunulan ve kanları günahları bağışlatmak için En Kutsal Yer'e getirilen boğa ile teke ordugahın dışına çıkarılacak. Derileri, etleri, gübreleri yakılacak. 28 Bunları yakan kişi giysilerini yıkayıp kendisi de yıkandıktan sonra ordugaha girecek.

29 “Aşağıdakiler sizin için sürekli bir yasa olacak: Yedinci ayın onuncu günü isteklerinizi denetleyeceksiniz. Gerek İsraililer'den, gerekse aranızda yaşayan yabancılardan hiç kimse çalışmayacak. 30 Çünkü o gün, Kâhin Harun sizi pak kılmak için günahlarınızı bağışlatacaktır. RAB'bin huzurunda bütün günahlarınızdan arınacaksınız.

³¹ O gün Şabat'tır*, sizin için dinlenme günüdür. İsteklerinizi denetleyeceksiniz. Bu sürekli bir yasadır. ³² Babasının meshedip kendi yerine atadığı kâhin günahları bağışlatacak. Kutsal keten giysileri giyecek. ³³ En Kutsal Yer'i, Buluşma Çadırı'nı, sunağı arındıracak; kâhinlerin ve bütün topluluğun günahlarını bağışlatacak.

³⁴ “Bu sizin için sürekli bir yasadır: İsrail halkının bütün günahlarını yılda bir kez bağışlatmak için verildi.”

Ve Harun RAB'bin Musa'ya buyurduğu gibi yaptı.

17

Kan Yemek Yasaktır

¹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ² “Harun'la oğullarına ve bütün İsrail halkına de ki, ‘RAB'bin buyruğu şudur: ³ İsraililer'den kim ordugahın içinde ya da dışında bir sığır, bir kuzu ya da keçi kurban eder ⁴ ve onu Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne, RAB'bin Konutu'nun önüne, RAB'be sunmak üzere getirmezse, kan dökmüş sayılacak ve halkın arasından atılacaktır. ⁵ Öyle ki, İsraililer açık kırlarda kestikleri kurbanları RAB'bin huzuruna, Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne, kâhine getirsinler ve esenlik sunusu olarak RAB'be kurban etsinler. ⁶ Kâhin sununun kanını Buluşma Çadırı'nın giriş bölümünde RAB'bin sunağı üzerine dökecek, yağını da RAB'bi hoşnut eden koku olarak yakacak. ⁷ İsrail halkı taptığı teke ilahlara* artık kurban

---

17:7 2Ta.11:15 * **17:7** “Teke ilahlar” ya da “Teke görünümlü cinler.”

kesmeyecek. Bu yasa kuşaklar boyunca geçerli olacak.’

8 “Onlara de ki, ‘İsrail halkından ya da aralarında yaşayan yabancılardan kim yakmalık sunu veya kurban sunar da, 9 onu RAB'be sunmak için Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne getirmezse, halkın arasından atılacaktır.

10 “ ‘İsrail halkından ya da aralarında yaşayan yabancılardan kim kan yerse, ona öfkeyle bakacağım ve halkımın arasından atacağım. 11 Çünkü canlılara yaşam veren kandır. Ben onu size sunakta kendinizi günahattan bağışlatmanız için verdim. Kan yaşam karşılığı günah bağışlatır. 12 Bundan dolayı İsrail halkına, Sizlerden ya da aranızda yaşayan yabancılardan hiç kimse kan yemeyecek, dedim.

13 “ ‘İsrail halkından ya da aralarında yaşayan yabancılardan kim eti yenen bir hayvan veya kuş avlarsa, kanını akıtıp toprakla örtecektir. 14 Çünkü canlılara yaşam veren kandır. Bundan dolayı İsrail halkına, Hiçbir etin kanını yemeyeceksiniz, dedim. Çünkü her canlıya yaşam veren kandır. Onu yiyen halkın arasından atılacaktır.

15 “ ‘Yerli olsun, yabancı olsun ölü bulduğu ya da yabani hayvanların parçaladığı bir hayvanın leşini yiyen herkes giysilerini yıkayacak, kendisi de yıkanacak, akşama kadar kirli sayılacaktır. Ancak bundan sonra temiz sayılacaktır. 16 Eğer giysilerini yıkamaz ve yıkanmazsa suçunun cezasını çekecektir.’ ”

18

Yasak İlişkiler

¹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ² “İsrail halkına de ki, ‘Tanrınız RAB benim. ³ Mısır'da bir süre yaşadınız; onların törelerine göre yaşamayacaksınız. Sizleri Kenan ülkesine götürüyorum. Onlar gibi de yaşamayacaksınız. Onların kurallarına uymayacaksınız. ⁴ Benim kurallarımı yerine getirecek, ilkelerime göre yaşayacaksınız. Tanrınız RAB benim. ⁵ Kurallarına, ilkelerime sarılın. Çünkü onları yerine getiren onlar sayesinde yaşayacaktır. RAB benim.

⁶ “Hiçbiriniz cinsel ilişkide bulunmak için yakın akrabasına yaklaşmayacak. RAB benim. ⁷ Annenle cinsel ilişkide bulunarak babanın namusuna dokunmayacaksın. O senin annendir. Onunla ilişki kurmayacaksın. ⁸ Babanın karısıyla cinsel ilişki kurmayacaksın. Babanın namusudur o. ⁹ Annenden ya da babandan olan, ister seninle aynı evde doğmuş olsun, ister olmasın üvey kızkardeşlerinden biriyle cinsel ilişki kurmayacaksın. ¹⁰ Kızının ya da oğlunun kızıyla cinsel ilişki kurmayacaksın. Çünkü onların namusu senin namusundur. ¹¹ Babanın evlendiği kadından doğan kızla cinsel ilişki kurmayacaksın. Çünkü o babandan değildir, senin kızkardeşin sayılır. ¹² Halanla cinsel ilişki kurmayacaksın. Çünkü o babanın yakın akrabasıdır. ¹³ Teyzenle cinsel ilişki kurmayacaksın. Çünkü o annenin

18:5 Neh.9:29; Hez.18:9; 20:11-13; Luk.10:28; Rom.10:5; Gal.3:12

18:8 Lev.20:11; Yas.22:30; 27:20; 1Ko.5:1 **18:9** Lev.20:17;

Yas.27:22 **18:12** Lev.20:19-20

yakın akrabasıdır. ¹⁴ Amcanın namusuna dokunmayacaksın. Karısına yaklaşmayacaksın, çünkü o senin yengendir. ¹⁵ Gelinle cinsel ilişki kurmayacaksın. Çünkü oğlunun karısıdır. Onunla ilişki kurmayacaksın. ¹⁶ Kardeşinin karısıyla cinsel ilişki kurmayacaksın. Çünkü o kardeşinin namusudur. ¹⁷ Bir kadının hem kendisiyle, hem kızıyla cinsel ilişki kurmayacaksın. Kadının kızının ya da oğlunun kızıyla cinsel ilişki kurmayacaksın. Çünkü onlar kadının yakın akrabasıdır. Onlara yaklaşmak alçaklıktır. ¹⁸ Karın yaşadığı sürece onun kızkardeşini kuma olarak almayacak ve onunla cinsel ilişki kurmayacaksın.

¹⁹ “ Âdet gördüğü için kirli sayılan bir kadınla cinsel ilişki kurmayacaksın. ²⁰ Komşunun karısıyla cinsel ilişki kurarak kendini kirletmeyeceksin. ²¹ İlah Molek'e* ateşte kurban edilmek üzere çocuklarından hiçbirini vermeyeceksin. Tanrın'ın adına leke getirmeyeceksin. RAB benim. ²² Kadınla yatar gibi bir erkekle yatma. Bu iğrençtir. ²³ Bir hayvanla cinsel ilişki kurmayacaksın. Kendini kirletmiş olursun. Kadınlar cinsel ilişki kurmak amacıyla bir hayvana yaklaşmayacak. Sapıklıktır bu.

²⁴ “ Bu davranışların hiçbirisiyle kendinizi kirletmeyin. Çünkü önünüzden kovacağım uluslar böyle kirlendiler. ²⁵ Onların yüzünden ülke bile kirlendi. Günahından ötürü ülkeyi cezalandırdım. Ülke, üzerinde yaşayan halkı kusuyor.

18:15 Lev.20:12   **18:16** Lev.20:21   **18:17** Lev.20:14; Yas.27:23
18:19 Lev.20:18   **18:20** Lev.20:10   **18:21** Lev.20:1-5   **18:22**
Lev.20:13   **18:23** Çık.22:19; Lev.20:15-16; Yas.27:21

²⁶ İster yerli olsun, ister aranızda yaşayan yabancılar olsun kurallarına ve ilkelerime göre yaşayacaksınız. Bu iğrençliklerin hiçbirini yapmayacaksınız. ²⁷ Sizden önce bu ülkede yaşayan insanlar bütün bu iğrençlikleri yaparak ülkeyi kirlettiler. ²⁸ Eğer siz de ülkeyi kirletirseniz, ülke sizden önceki uluslara yaptığı gibi sizi de kusar.

²⁹ “Kim bu iğrençliklerden birini yaparsa halkın arasından atılacaktır. ³⁰ Buyruklarımı yerine getirin, sizden önceki insanların iğrenç törelerine uyararak kendinizi kirletmeyin. Tanrınız RAB benim.’”

19

Adalet ve Kutsallık Yasaları

¹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ² “İsrail topluluğuna de ki, ‘Kutsal olun, çünkü ben Tanrınız RAB kutsalım.

³ “ ‘Herkes annesine babasına saygı gösterecektir. Şabat günlerimi tutun. Tanrınız RAB benim.

⁴ “ ‘Putlara tapmayın. Kendinize dökme ilahlar yapmayın. Tanrınız RAB benim.

⁵ “ ‘RAB için esenlik kurbanı keseceğiniz zaman kabul edilecek biçimde* kesin. ⁶ Kurban eti, kestiğiniz gün ya da ertesi gün yenecek. Üçüncü güne kalan et yakılacak. ⁷ Üçüncü gün yenirse iğrenç sayılır. Kabul olmayacaktır. ⁸ Onu yiyen suçunun cezasını çekecektir. Çünkü RAB'bin gözünde kutsal olanı bayağılaştırmıştır. Halkın arasından atılacaktır.

19:2 Lev.11:44-45; 1Pe.1:16 **19:3** Çık.20:12; Yas.5:16 **19:3** Çık.20:8; Yas.5:12 **19:4** Lev.26:1 **19:4** Çık.20:23; 34:17; Yas.7:25

* **19:5** “Kabul edilecek biçimde” ya da “Kabul edilmeniz için”.

9 “Ülkenizdeki ekinleri biçerken tarlanızı sınırlarına kadar biçmeyeceksiniz. Artakalan başakları toplamayacaksınız. ¹⁰ Bağbozumunda bağınızı tümüyle devşirmeyecek, yere düşen üzümleri toplamayacaksınız. Onları yoksullara ve yabancılara bırakacaksınız. Tanrınız RAB benim.

¹¹ “Çalmayacaksınız. Hile yapmayacaksınız. Bir-birinize yalan söylemeyeceksiniz. ¹² Benim adımla yalan yere ant içmeyeceksiniz. Tanrınız'ın adını aşağılamış olursunuz. RAB benim.

¹³ “Komşuna haksızlık etmeyecek, onu soymayacaksınız. İşçinin alacağını sabaha bırakmayacaksınız. ¹⁴ Sağıra lanet etmeyecek, körün önüne engel koymayacaksınız. Tanrın'dan korkacaksınız. RAB benim.

¹⁵ “Yargılarken haksızlık yapmayacaksınız. Yoksula ayrıcalık göstermeyecek, güçlüyü kayırmayacaksınız. Komşunu adaletle yargılayacaksınız.

¹⁶ Halkının arasında onu bunu çekiştirerek dolaşmayacaksınız. Komşunun canına zarar vermeyeceksiniz. RAB benim.

¹⁷ “Kardeşine yüreğinde nefret beslemeyeceksiniz. Komşun günah işlerse onu uyaracaksınız. Yoksa sen de günah işlemiş olursun. ¹⁸ Öç almayacaksınız. Halkından birine kin beslemeyeceksiniz. Komşunu kendin gibi seveceksiniz. RAB benim.

¹⁹ “Kurallarımı uygulayın. Farklı cinsten iki hayvanı çiftleştirme. Tarlana iki çeşit tohum ekme.

19:9 Lev.23:22; Yas.24:19-22   **19:11** Çık.20:15; Yas.5:19   **19:11** Çık.20:16; Yas.5:20   **19:12** Çık.20:7; Yas.5:11; Mat.5:33   **19:13** Yas.24:14-15   **19:14** Yas.27:18   **19:15** Çık.23:6-8; Yas.16:19   **19:17** Mat.18:15   **19:18** Mat.5:43; 19:19; 22:39; Mar.12:31,33; Luk.10:27; Rom.13:9; Gal.5:14; Yak.2:8   **19:19** Yas.22:9-11

Üzerine iki tür iplikle dokunmuş giysi giyme.

²⁰ “ ‘Bir adam bir cariyeye yatarsa, eğer kadın nişanlı, bedeli ödenmemiş ya da azat edilmemişse, ikisi de cezalandırılacak ama öldürülmeyecek. Çünkü kadın özgür değildir. ²¹ Adam RAB'be, Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne, suç sunusu olarak bir koç getirecek. ²² Kâhin bu koçla adamın işlediği günahı RAB'bin önünde bağışlatacak ve adam bağışlanacak.

²³ “ ‘Kenan ülkesine girdiğinizde bir meyve ağacı dikerseniz, ilk üç yıl meyvesini kirli ve yasak sayın, yemeyin. ²⁴ Dördüncü yıl ağacın bütün meyvesi şükran sunusu olarak RAB için kutsal sayılacak. ²⁵ Beşinci yıl ağacın meyvesini yiyebilirsiniz. Böylece ağaç daha bol ürün verir. Tanrınız RAB benim.

²⁶ “ ‘Kanlı et yemeyeceksiniz. Kehanette bulunmayacak, falcılık yapmayacaksınız. ²⁷ Başınızın yan tarafındaki saçları kesmeyecek, sakalınızın kenarlarına dokunmayacaksınız. ²⁸ Ölüler için bedeninizi yaralamayacak, dövme yaptırmayacaksınız. RAB benim.

²⁹ “ ‘Kızını fahişeliğe sürükleyip rezil etme. Yoksa fahişelik yayılır ve ülke ahlaksızlıkla dolup taşar. ³⁰ Şabat günlerimi tutacaksınız. Tapınağıma saygı göstereceksiniz. RAB benim.

³¹ “ ‘Cincilere, ruh çağıranlara yönelmeyin. Onlara danışmayın, kirlenirsiniz. Tanrınız RAB benim.

19:26 Yar.9:4; Lev.7:26-27; 17:10-14; Yas.12:16,23-25; 15:23

19:26 Yas.18:10 **19:27** Lev.21:5; Yas.14:1 **19:29** Yas.23:17

19:30 Lev.26:2 **19:31** Yas.18:11; 1Sa.28:3; 2Kr.23:4; Yşa.8:19

32 “Ak saçlı insanların önünde ayağa kalkacak, yaşlılara saygı göstereceksin. Tanrın'dan korkacaksın. RAB benim.

33 “Ülkenizde sizinle birlikte yaşayan bir yabancıya kötü davranmayın. 34 Ona sizden biriymiş gibi davranacak ve onu kendiniz kadar seveceksiniz. Çünkü siz de Mısır'da yabancıydınız. Tanrınız RAB benim.

35 “Yargılarken, uzunluk ve sıvı ölçerken, ağırlık tartarken haksızlık yapmayın. 36 Doğru terazi, ağırlık taşı, efa ve hin kullanın. Mısır'dan sizi çıkaran Tanrınız RAB benim. 37 Kurallarımın, ilkelerimin tümüne uyacak ve onları yerine getireceksiniz. RAB benim.’”

20

Günahın Bedeli

1 RAB Musa'ya şöyle dedi: 2 “İsrail halkına de ki, ‘İsraililer'den ya da aranızda yaşayan yabancılardan kim çocuklarından birini ilah Molek'e* sunarsa, kesinlikle öldürülecek. Ülke halkı onu taşlayacak. 3 Kim çocuğunu Molek'e sunarak tapınağımı kirletir, kutsal adıma leke sürerse, ona öfkeyle bakacağım. Onu halkımın arasından atacağım. 4 Adam çocuğunu Molek'e sunar da, ülke halkı bunu görmezden gelir, onu öldürmezse, 5 adama ve ailesine öfkeyle bakacağım. Hem onu, hem de bana ihanet edip onu izleyerek Molek'e tapanların hepsini halkımın arasından atacağım.

6 “‘Kim cincilere, ruh çağıranlara danışır, bana ihanet ederse, ona öfkeyle bakacak, halkımın

19:33 Çık.22:21; Yas.24:17-18; 27:19
Özd.20:10; Hez.45:10

19:35 Yas.25:13-16;

arasından atacağım. ⁷ Kendinizi bana adayın, kutsal olun. Tanrınız RAB benim. ⁸ Kurallarına uyacak, onları yerine getireceksiniz. Sizi kutsal kılan RAB benim.

⁹ “Annesine ya da babasına lanet eden herkes kesinlikle öldürülecektir. Annesine ya da babasına lanet ettiği için ölümü hak etmiştir.

¹⁰ “Biri başka birinin karısıyla, yani komşusunun karısıyla zina ederse, hem kendisi, hem de zina ettiği kadın kesinlikle öldürülecektir. ¹¹ Babasının karısıyla yatan, babasının namusuna leke sürmüş olur. İkisi de kesinlikle öldürülecektir. Ölümü hak etmişlerdir. ¹² Bir adam geliniyle yatarsa, ikisi de kesinlikle öldürülecektir. Rezillik etmişler, ölümü hak etmişlerdir. ¹³ Bir erkek başka bir erkekle cinsel ilişki kurarsa, ikisi de iğrençlik etmiş olur. Kesinlikle öldürülecekler. Ölümü hak etmişlerdir. ¹⁴ Bir adam hem bir kızla, hem de kızın annesiyle evlenirse, alçaklık etmiş olur. Aranızda böyle alçaklıklar olmasın diye üçü de yakılacaktır. ¹⁵ Bir hayvanla cinsel ilişki kuran adam kesinlikle öldürülecek, hayvansa kesilecektir. ¹⁶ Bir kadın cinsel ilişki kurmak amacıyla bir hayvana yaklaşırsa, kadını da hayvanı da kesinlikle öldüreceksiniz. Ölümü hak etmişlerdir.

¹⁷ “Bir adam anne ya da baba tarafından üvey olan kızkardeşiyle evlenir, cinsel ilişki kurarsa,

---

20:9 Çık.21:17; Mat.15:4; Mar.7:10   **20:10** Çık.20:14; Lev.18:20; Yas.5:18   **20:11** Lev.18:8; Yas.22:30; 27:20; 1Ko.5:1   **20:12** Lev.18:15   **20:13** Lev.18:22   **20:14** Lev.18:17; Yas.27:23
20:15 Çık.22:19; Lev.18:23; Yas.27:21   **20:17** Lev.18:9; Yas.27:22

utançtır. Açıkça aşağılanıp halkın arasından atılacaklardır. Adam kızkardeşiyle ilişki kurduğu için suçunun cezasını çekecektir. ¹⁸ Âdet gören bir kadınla yatıp cinsel ilişki kuran adam kadının akıntılı yerini açığa çıkarmış, kadın da buna katılmış olur. İkisi de halkın arasından atılacaktır.

¹⁹ “ ‘Teyzenle ya da halanla cinsel ilişki kurmayacaksın. Çünkü yakın akrabanın namusudur. İkiniz de suçunuzun cezasını çekeceksiniz.

²⁰ “ ‘Amcasının karısıyla cinsel ilişki kuran adam, amcasının namusuna leke sürmüş olur. İkisi de günahlarının cezasını çekecek ve çocuk sahibi olmadan öleceklerdir. ²¹ Kardeşinin karısıyla evlenen adam rezillik etmiş olur. Kardeşinin namusunu lekelemiştir. Çocuk sahibi olmayacaklardır.

²² “ ‘Bütün kurallarım, ilkelerime uyacak, onları yerine getireceksiniz. Öyle ki, yaşamak üzere sizi götüreceğim ülke sizi dışarı kusmasın. ²³ Önünüzden kovacağım ulusların törelerine göre yaşamayacaksınız. Çünkü onlar bütün bu kötülükleri yaptılar. Bu yüzden onlardan nefret ettim. ²⁴ Oysa, Siz onların topraklarını sahipleneceksiniz. Bal ve süt akan bu ülkeyi size mülk olarak vereceğim, dedim. Sizi öteki uluslardan ayrı tutan Tanrınız RAB benim.

²⁵ “ ‘Temiz hayvanlarla kuşları kirli olanlardan ayırt edeceksiniz. Sizin için kirli ilan ettiğim hayvanlarla, kuşlarla, küçük kara hayvanlarıyla kendinizi kirletmeyeceksiniz. ²⁶ Benim için kutsal

olacaksınız. Çünkü ben RAB kutsalım. Bana ait olmanız için sizi öbür halklardan ayrı tuttum.

27 “‘Cincilik yapan ve ruh çağırان ister erkek olsun, ister kadın olsun kesinlikle öldürülecektir. Onları taşılayacaksınız. Ölümlelerinden kendileri sorumludur.’”

21

Kâhinlerle İlgili Kurallar

1-2 RAB Musa'ya şöyle dedi: “Harun soyundan gelen kâhinlere de ki, ‘Kâhinlerden hiçbirini yakın akrabası olan annesi, babası, oğlu, kızı ve kardeşi dışında, halkından birinin ölüsüyle kendini kirletmesin. 3 Yanında kalan evlenmemiş kızkardeşi için kendini kirletebilir. 4 Halkı arasında bir büyük olarak kendini kirletmemeli, adına leke getirmemeli.

5 “‘Kâhinler yas tutarken başlarını tıraş etmeyecek, sakallarının uçlarını kesmeyecek, bedenlerini yaralamayacaklar. 6 Tanrıları için kutsal olacaklar, Tanrıları'nın adını lekelemeyecekler. Çünkü onlar Tanrıları RAB'be yakılan sunu ve yiyecek sunusu sunuyorlar. Kutsal olmaları gerekir. 7 Kâhinler fahişelerle, kirletilmiş kadınlarla, boşanmış kadınlarla evlenmeyecek. Çünkü kâhin Tanrı için kutsal olmalıdır. 8 Onu kutsal sayın. Çünkü yiyecek sunusunu Tanrınız'a o sunuyor. Sizin için kutsaldır. Çünkü ben kutsalım, sizi kutsal kılan RAB benim. 9 Bir kâhinin kızı fahişelik yaparak

kendini kirletirse, hem kendini hem de babasını rezil etmiş olur. Yakılmalıdır.

10 “Öbür kâhinler arasından başına mesh yağı dökülen ve özel giysiler giymek üzere atanan başkâhin, saçlarını dağıtmayacak, giysilerini yırtmayacak. 11 Hiçbir ölüye yaklaşmayacak. Ölen annesi, babası bile olsa kendini kirletmeyecek. 12 Tapınak hizmetinden ayrılmayacak, Tanrısı'nın Tapınağı'nı kirletmeyecek. Çünkü Tanrı'nın buyurduğu mesh yağıyla Tanrısı'na adanmıştır. RAB benim. 13 Başkâhinin evleneceği kadın bakire olmalıdır. 14 Dul, boşanmış, kirletilmiş ya da fahişe bir kadınla evlenmeyecek. Yalnız kendi halkından bakire bir kızla evlenebilir. 15 Böylece halkının arasında çocuklarına leke sürmemiş olur. Onu kutsal kılan RAB benim.’ ”

16 RAB Musa'ya şöyle dedi: 17 “Harun'a de ki, ‘Soyundan gelecek kuşaklar boyunca kusurlu olan hiç kimse yiyecek sunusu sunmak üzere Tanrısı'na yaklaşmasın. 18 Kusurlu olan, sunağa yaklaşamaz: Kör, topal, yüzü arızalı, organlarından biri aşırı büyümüş, 19 kolu veya ayağı kırık, 20 kambur, cüce, gözü özürlü, uyuz, yarası kabuk bağlamış ya da hadım. 21 Kâhin Harun'un soyundan bu kusurlara sahip hiç kimse RAB için yakılan sunuyu sunmak üzere sunağa yaklaşmayacak. Çünkü kusurludur. Tanrısı'na yiyecek sunusu sunmak üzere sunağa yaklaşamaz. 22 Böyle bir adam Tanrısı'na sunulan kutsal ve en kutsal yiyecekleri yiyebilir. 23 Ancak perdeye ve sunağa yaklaşmayacaktır. Çünkü kusurludur. Tapınağımlı kirletmesin. Onları

kutsal kılan RAB benim.’ ”

²⁴ Musa Harun'la oğullarına ve bütün İsrail halkına bunları anlattı.

22

Sunuları Kimler Yiyecek

¹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ² “Harun'a ve oğullarına de ki, ‘İsrail halkının bana sunduğu kutsal sunulardan uzak dursunlar. Kutsal adıma leke sürmesinler. RAB benim. ³ Gelecek kuşaklar boyunca soyunuzdan biri İsrail halkının bana sunduğu kutsal sunulara kirli olarak yaklaşırsa, onu huzurumdan atacağım. RAB benim.

⁴ “ ‘Harun soyundan deri hastalığına yakalanmış ya da akıntısı olan biri temiz sayılıncaya kadar kutsal sunuları yemeyecektir. Bir cesede değdiği için kirli sayılan bir şeye dokunan, menisi akan, ⁵ insanı kirli kılacak küçük kara hayvanlarından birine ya da herhangi bir nedenle kirli sayılan bir insana dokunan, ⁶ akşama kadar kirli sayılacak, yıkanmadığı sürece kutsal sunulardan yemeyecektir. ⁷ Güneş battıktan sonra temiz sayılır, kutsal sunuları yiyebilir. Çünkü bu onun yiyeceğidir. ⁸ Ölü bulunmuş ya da yabancı hayvanlar tarafından parçalanmış bir leşi yiyerek kendini kirletmeyecektir. RAB benim.

⁹ “ ‘Kâhinler buyruklarıma uymalıdır. Yoksa günahlarının cezasını çeker, buyruklarımı çiğnedikleri için ölürlər. Onları kutsal kılan RAB benim.

¹⁰ “ ‘Kâhin ailesi dışında hiç kimse kutsal sunuyu yemeyecek; kâhinin konuğu ve işçisi bile. ¹¹ Ama

kâhinin parayla satın aldığı ya da evinde doğan köle onun yemeğini yiyebilir. ¹² Kâhinin kâhin olmayan bir erkekle evlenen kızı bağışlanan kutsal sunuları yemeyecek. ¹³ Ama dul kalmış ya da boşanmış, çocuğu olmamış ve gençliğinde kaldığı baba evine geri dönmüş kâhin kızı babasının ekmeğini yiyebilir. Aile dışından yabancı biri asla yiyemez.

¹⁴ “ Bilmeden kutsal sunuyu yiyen biri, beşte birini üzerine katarak kâhine geri verecek. ¹⁵ Kâhinler İsrail halkının RAB'be sunduğu kutsal sunuları bayağılaştırmayacaklar. ¹⁶ Yoksa kutsal sunuları yiyen öbür insanlara büyük suç yüklemiş olurlar. Çünkü sunuları kutsal kılan RAB benim. ”

Kabul Edilmeyecek Kurbanlar

¹⁷ RAB Musa'ya şöyle dedi: ¹⁸ “Harun'la oğullarına ve bütün İsrail halkına de ki, ‘İster İsraili olsun, ister İsrail'de yaşayan bir yabancı olsun, biriniz RAB'be dilek adağı ya da gönülden verilen sunu olarak yakmalık sunu sunmak istiyorsa, ¹⁹ sunusunun kabul edilmesi için kusursuz bir erkek sığır, koyun ya da keçi sunmalı. ²⁰ Kusurlu olanı sunmayacaksınız. Çünkü kabul edilmeyecektir. ²¹ Kim gönülden verilen bir sunuyu ya da dilek adağını yerine getirmek için RAB'be esenlik kurbanı olarak sığır veya davar sunmak isterse, kabul edilmesi için hayvan kusursuz olmalı. Hiçbir eksiği bulunmamalı. ²² Kör, sakat, yaralı, yarası irinli, kabuklu ya da uyuz bir hayvanı RAB'be sunmayacaksınız. Yakılan sunu olarak sunak üzerinde RAB'be böyle bir hayvan sunmayacaksınız. ²³ Organlarından

biri aşırı büyümüş ya da yeterince gelişmemiş bir sığırı veya davarı dilek adağı olarak sunabilirsiniz. Ama gönülden verilen bir sunu olarak kabul edilmez. ²⁴ Yumurtaları vurulmuş, ezilmiş, burulmuş ya da kesilmiş hayvanı RAB'be sunmayacak, ülkenizde buna yer vermeyeceksiniz. ²⁵ Böyle bir hayvanı bir yabancından alıp yiyecek sunusu olarak Tanrınız'a sunmayacaksınız. Çünkü sakat ve kusurludur. Kabul edilmeyecektir.’ ”

²⁶ RAB Musa'ya şöyle dedi: ²⁷ “Bir buzağı, kuzu ya da oğlak doğduğu zaman, yedi gün anasının yanında kalacaktır. Sekizinci günden itibaren yakılan sunu olarak RAB'be sunulabilir. Kabul edilecektir. ²⁸ İster inek, ister davar olsun, hayvanla yavrusunu aynı gün kesmeyeceksiniz.

²⁹ “RAB'be şükran kurbanı sunduğunuz zaman, kabul edilecek biçimde* sunun. ³⁰ Eti aynı gün yenecek, sabaha bırakılmayacak. RAB benim.

³¹ “Buyruklarıma uyacak, onları yerine getireceksiniz. RAB benim. ³² Kutsal adıma leke sürmeyeceksiniz. İsrail halkı arasında kutsal tanınacağım. Sizi kutsal kılan RAB benim. ³³ Tanrınız olmak için sizi Mısır'dan çıkardım. RAB benim.”

23

Bayramlar

¹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ² “İsrail halkına de ki, ‘Kutsal toplantılar olarak ilan edeceğimiz bayramlarımız, RAB'bin bayramları şunlardır.’ ”

* **22:29** “Kabul edilecek biçimde” ya da “Kabul edilmeniz için”.

Şabat Günü

³ “Altı gün çalışacaksınız. Ama yedinci gün olan Şabat dinlenme ve kutsal toplantı günüdür. Hiçbir iş yapmayacaksınız. Yaşadığınız her yerde Şabat'ı RAB'be ayıracaksınız.”

Fısıh ve Mayasız Ekmek Bayramı

(Çık.12:15-20; Say.28:16-25; Yas.16:1-8)

⁴ “Belirli zamanlarda kutsal toplantılar olarak ilan edeceğimiz RAB'bin bayramları şunlardır: ⁵ Birinci ayın on dördüncü günü akşamüstü RAB'bin Fısıh Bayramı başlar. ⁶ On beşinci gün RAB'bin Mayasız Ekmek Bayramı'dır*. Yedi gün mayasız ekmek yiyeceksiniz. ⁷ İlk gün kutsal toplantı düzenleyecek, gündelik işlerinizi yapmayacaksınız. ⁸ Yedi gün RAB için yakılan sunu sunacaksınız. Yedinci gün kutsal toplantı düzenleyecek, gündelik işlerinizi yapmayacaksınız.”

İlk Ürünler

⁹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ¹⁰ “İsrail halkına de ki, ‘Size vereğim ülkeye girip ürününü biçtiğiniz zaman, ilk yetişen ürününüzden bir demet kâhine götüreceksiniz. ¹¹ Kabul edilmeniz için, kâhin demeti RAB'bin huzurunda sallayacak. Demet Şabat'tan* sonraki gün sallanacak. ¹² Demetin sallandığı gün, yakmalık sunu olarak RAB'be bir yaşında kusursuz bir erkek kuzu sunacaksınız. ¹³ Kuzuyla birlikte tahıl sunusu olarak yağla yoğrulmuş bir efa ince unun onda ikisi* sunulacak. RAB için yakılan sunu ve O'nu hoşnut

23:3 Çık.20:8-10; 23:12; 31:15; 34:21; 35:2; Yas.5:12-14 **23:5**

Çık.12:1-13; Yas.16:1-2 * **23:13** “Efanın onda ikisi”: Yaklaşık 2.6 kg.

eden koku olacak bu. Yakmalık sunuyla birlikte dökmelik sunu olarak bir hin şarabın dörtte birini† sunacaksınız. ¹⁴ Tanrınız'a bu sunuyu getireceğiniz güne kadar ekmek, kavrulmuş buğday, taze başak yemeyeceksiniz. Yaşadığınız her yerde kuşaklar boyunca sürekli bir yasa olacak bu.’”

Hasat Bayramı

(Say.28:26-31; Yas.16:9-12)

¹⁵ “Şabat'tan* sonraki gün sallamalık demeti götürdüğünüz günden başlayarak tam yedi hafta sayın. ¹⁶ Yedinci Şabat'tan sonraki güne kadar elli gün sayın: O gün RAB'be yeni tahıl sunusu sunacaksınız. ¹⁷ Yaşadığınız yerden RAB'be sallamalık sunu olarak iki ekmek getirin. Ekmekler ilk ürünlerden, onda iki efa‡ ince undan yapılacak. Mayayla pişirilip RAB'be öyle sunulacak. ¹⁸ Ekmekle birlikte yakmalık sunu olarak RAB'be bir yaşında kusursuz yedi kuzu, bir boğa ve iki koç sunacaksınız. Tahıl sunusu ve dökmelik sunuyla sunulan bu sunu, yakılan sunu ve RAB'bi hoşnut eden kokudur. ¹⁹ Günah sunusu olarak bir teke, esenlik kurbanı olarak bir yaşında iki kuzu sunacaksınız. ²⁰ Kâhin iki kuzuyu ilk üründen yapılmış ekmekle birlikte sallamalık sunu olarak RAB'bin huzurunda sallayacak. RAB için kutsal olan bu sunular kâhinindir. ²¹ O gün kutsal toplantı ilan edecek ve gündelik işlerinizi yapmayacaksınız. Yaşadığınız her yerde kuşaklar boyunca sürekli bir yasa olacak bu.

† **23:13** “Hinin dörtte biri”: Yaklaşık 0.9 lt. **23:15** Çık.23:16; 34:22

‡ **23:17** “Onda iki efa”: Yaklaşık 2.6 kg.

22 “Ülkenizdeki ekinleri biçerken tarlalarınızı sınırlarına kadar biçmeyin. Artakalan başakları toplamayın. Onları yoksullara ve yabancılara bırakacaksınız. Tanrınız RAB benim.’”

Anma Günü (Say.29:1-6)

23 RAB Musa'ya şöyle dedi: 24 “İsrail halkına de ki, ‘Yedinci ayın birinci günü dinlenme günüdür, boru çalınarak anma ve kutsal toplantı günü olacaktır. 25 O gün gündelik işlerinizi yapmayacak, RAB için yakılan sunu sunacaksınız.’”

Günahların Bağışlanma Günü (Lev.16:2-34; Say.29:7-11)

26 RAB Musa'ya şöyle dedi: 27 “Yedinci ayın onuncu günü günahların bağışlanma günüdür. Kutsal bir toplantı düzenleyeceksiniz. İsteklerinizi denetleyecek, RAB için yakılan sunu sunacaksınız. 28 O gün hiç iş yapmayacaksınız. Çünkü Tanrınız RAB'bin huzurunda günahlarınızı bağışlatacağınız bağışlanma günüdür. 29 O gün isteklerini denetlemeyen herkes halkın arasından atılacaktır. 30 O gün herhangi bir iş yapmanı halkın arasından yok edeceğim. 31 Hiç iş yapmayacaksınız. Yaşadığınız her yerde kuşaklar boyunca sürekli yasa olacak bu. 32 O gün sizin için Şabat, dinlenme günü olacak. İsteklerinizi denetleyeceksiniz. Ayın dokuzuncu günü, akşamdan ertesi akşama kadar Şabat'ı kutlayacaksınız.”

Çardak Bayramı
(Say.29:12-39; Yas.16:13-17)

³³ RAB Musa'ya şöyle dedi: ³⁴ “İsrail halkına de ki, ‘Yedinci ayın on beşinci günü Çardak Bayramı başlar. Bu bayramı RAB'bin onuruna yedi gün kutlayacaksınız. ³⁵ İlk gün kutsal bir toplantı düzenleyecek, gündelik işlerinizi yapmayacaksınız. ³⁶ Yedi gün RAB için yakılan sunu sunacaksınız. Sekizinci gün kutsal bir toplantı düzenlemeli, RAB için yakılan sunu sunmalısınız. Bu bayramın son toplantısıdır. Gündelik işlerinizi yapmayacaksınız.

³⁷ –“ ‘Kutsal toplantılar olarak ilan edeceğiniz RAB'bin bayramları bunlardır. Bayramlarda RAB için yakılan sunuyu, yakmalık sunuyu, tahıl sunusunu, kurbanı, dökmelik sunuları günün gereğine uygun biçimde sunacaksınız. ³⁸ Bunlar RAB'bin kutlamanızı istediği Şabat günlerinin, RAB'be sunduğunuz armağanların, bütün dilek adaklarının ve gönülden verilen sunuların dışındadır.–

³⁹ “ ‘Yedinci ayın on beşinci günü, topraklarınızın ürünlerini devşirdiğiniz zaman RAB için yedi gün bayram yapacaksınız. Birinci ve sekizinci gün dinlenme günleri olacak. ⁴⁰ İlk gün meyve ağaçlarının güzel meyvelerini, hurma dallarını, sık yapraklı ağaç dallarını, vadi kavaklarını toplayıp Tanrınız RAB'bin önünde yedi gün şenlik yapacaksınız. ⁴¹ Bunu her yıl yedi gün RAB'bin bayramı olarak kutlayacaksınız. Kuşaklar boyunca sürekli bir yasa olacak bu. Bayramı yedinci

ay kutlayacaksınız. ⁴² Yedi gün çardaklarda kalacaksınız. Bütün yerli İsraililer çardaklarda yaşayacak. ⁴³ Öyle ki, gelecek kuşaklar İsrail halkını Mısır'dan çıkardığım zaman çardaklarda barındırdığımı bilsinler. Tanrınız RAB benim.’ ”

⁴⁴ Böylece Musa İsrail halkına RAB'bin bayramlarını bildirdi.

24

Rab'bin Huzurunda Yanan Işık (Çık.27:20-21)

¹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ² “İsrail halkına buyruk ver, kandilin sürekli yanıp ışık vermesi için saf sıkma zeytinyağı getirsinler. ³ Harun kandilleri benim huzurumda, Buluşma Çadırı'nda, Levha Sandığı'nın önündeki perdenin dışında, akşamdan sabaha kadar sürekli yanar biçimde tutacak. Kuşaklar boyunca sürekli bir kural olacak bu. ⁴ RAB'bin huzurunda saf altın kandillikteki kandiller sürekli yanacaktır.”

Rab'be Sunulan Ekmek

⁵ “İnce undan on iki pide pişireceksin. Her biri efanın onda ikisi* ağırlığında olacak. ⁶ Bunları RAB'bin huzurunda iki sıra halinde, altışar altışar saf altın masanın üzerine dizeceksin. ⁷ İki sıra ekmeğin yanına anma payı olarak saf günnük koyacaksın. Bu RAB için yakılan sunu olacak ve ekmeğin yerini alacak. ⁸ Bu ekmek, İsrail halkı adına sonsuza dek sürecek bir antlaşma olarak, her Şabat Günü aksatılmadan RAB'bin huzurunda dizilecek.

24:5 Çık.25:30

*

24:5 “Efanın onda ikisi”: Yaklaşık 2.6 kg.

9 Ve Harun'la oğullarına ait olacak. Onu kutsal bir yerde yiyecekler. Çünkü çok kutsaldır. RAB için yakılan sunulardan onların sürekli bir payı olacak.”

Tanrı'ya Lanet Edenin Sonu

10 İsraililer arasında annesi İsraili babası Mısırlı bir adam vardı. Ordugahta onunla bir İsraili arasında kavga çıktı. 11 İsraili kadının oğlu RAB'be sövdü, lanet etti. Onu Musa'ya getirdiler. Annesi Dan oymağından Divri'nin kızı Şelomit'ti. 12 Adamı göz altına alıp RAB'bin kararını beklediler.

13 RAB Musa'ya şöyle dedi: 14 “Onu ordugahın dışına çıkar. Ettiği laneti duyan herkes elini adamın başına koysun ve bütün topluluk onu taşlasın. 15 İsrail halkına de ki, ‘Kim Tanrısı'na lanet ederse günahının cezasını çekecektir. 16 RAB'be söven kesinlikle öldürülecektir. Bütün topluluk onu taşılayacak. İster yerli ister yabancı olsun, RAB'be söven herkes öldürülecektir.

17 “ ‘Adam öldüren kesinlikle öldürülecektir. 18 Başkasının hayvanını öldüren, yerine bir hayvan vererek aldığı canın karşılığını canla ödeyecektir. 19 Kim komşusunu yaralarsa, kendisine de aynı şey yapılacaktır. 20 Kırığa karşılık kırık, göze göz, dişe diş olmak üzere, ona ne yaptıysa kendisine de aynı şey yapılacaktır. 21 Hayvan öldüren yerine bir hayvan verecek, adam öldüren öldürülecektir. 22 Yerli yabancı herkes için tek bir yasanız olacak. Tanrınız RAB benim.’ ”

23 Musa bunları İsrail halkına bildirdikten sonra, halk RAB'be lanet eden adamı ordugahın dışına çıkardı ve taşıyarak öldürdü. Böylece İsrail halkı RAB'bin Musa'ya verdiği buyruğu yerine getirmiş oldu.

25

Şabat Yılı

1 RAB Sina Dağı'nda Musa'ya şöyle dedi: 2 “İsrail halkına de ki, ‘Size vereceğim ülkeye girdiğiniz zaman, ülke RAB için Şabat’ı* kutlamalı. 3 Altı yıl tarlanı ekeceksin, bağını budayacaksın, ürününü toplayacaksın. 4 Ama yedinci yıl toprak dinlenecek. O yıl Şabat Yılı olacak, RAB'be adanacak. Tarlanı ekmemeli, bağını budamamalısn. 5 Hasadının ardından süreni biçmeyecek, budanmamış asmanın üzümünü toplamayacaksın. O yıl ülke için dinlenme yılı olacak. 6 Şabat Yılı'nda ülke ne ürün verirse, sizin için, köleleriniz, cariyeleriniz, yanınızda çalışan ücretliler ve aranızda yaşayan yabancılar için yiyecek olacak. 7 Ülkede yetişen ürünler kendi hayvanlarınızı da yabancı hayvanları da doyuracak.’”

Özgürlük Yılı

8 “‘Yedi yılda bir kutlanan Şabat yıllarının yedi kez geçmesini bekleyin. Yedi kez geçecek Şabat yıllarının toplamı kırk dokuz yıldır. 9 Sonra, yedinci ayın onuncu günü, yani günahları bağışlatma günü, bütün ülkede yüksek sesle boru çalınacak. 10 Ellinci yılı kutsal sayacak, bütün ülke halkı

için özgürlük ilan edeceksiniz. O yıl sizin için özgürlük yılı olacak. Herkes kendi toprağına, ailesine dönecek. ¹¹ Ellinci yıl sizin için özgürlük yılı olacak. O yıl ekmeyecek, ürünün ardından süreni biçmeyecek, budanmamış asmanın üzümünü toplamayacaksınız. ¹² Çünkü o yıl özgürlük yılıdır. Sizin için kutsaldır. Yalnız tarlalarda kendiliğinden yetiştirdiği ürünleri toplayabilirsiniz.

¹³ “Özgürlük yılında herkes kendi toprağına dönecek. ¹⁴ Bir komşuna tarla satar ya da ondan tarla alırsa, birbirinize haksızlık yapmayacaksınız. ¹⁵ Eğer sen ondan alıyorsan, özgürlük yılından sonraki yılların sayısına göre ödeyeceksin, o da sana ürün yıllarının sayısına göre satacak. ¹⁶ Yılların sayısı çoksa fiyatı artıracak, azsa indireceksin. Çünkü sana yıllık ürünlerini satıyor. ¹⁷ Birbirinize haksızlık yapmayacak, Tanrınız'dan korkacaksınız. Tanrınız RAB benim.

¹⁸ “Kurallarımın uyma, ilkelerimi özenle yerine getireceksiniz. Böylece ülkede güvenlik içinde yaşayacaksınız. ¹⁹ Ülke de ürün verecek, sizi doyuracak ve orada güvenlik içinde oturacaksınız. ²⁰ Toprağı ekmez, ürünümüzü toplamazsak, yedinci yıl ne yiyeceğiz? diye sorarsanız, ²¹ altıncı yıl size öyle bir bereket göndereceğim ki, toprak üç yıllık ürün verecek. ²² Sekizinci yıl toprağı ekersen, dokuzuncu yıl ürün alıncaya kadar eski ürününüzü yiyeceksiniz.

²³ “Tarlanız temelli olarak satılamaz. Çünkü bana aittir. Sizse yabancısınız, konuğumsunuz. ²⁴ Miras alacağınız ülkenin her yerinde tarlanın asıl sahibine tarlasını geri alma hakkı tanınmalıdır.

25 Kardeşlerinizden biri yoksullaşır, toprağının bir parçasını satmak zorunda kalırsa, en yakın akrabası gelip toprağı geri alabilir. 26 Toprağını satın alacak yakın bir akrabası yoksa, sonradan durumu düzelir, yeterli para bulursa, 27 satış yaptıktan sonra geçen yılları hesaplayacak ve geri kalan parayı toprağını sattığı adama ödeyip toprağına dönecek. 28 Ancak toprağını geri alacak parayı bulamazsa, toprak özgürlük yılına kadar onu satın alan adama ait olacak. O yıl toprağı elinden çıkaracak, satan adam da toprağına kavuşacak.

29 “Surlu bir kentte evini satan adamın evi sattıktan tam bir yıl sonrasına kadar onu geri alma hakkı olacaktır. 30 Eğer bir yıl içinde evini geri almazsa, ev temelli olarak alıcıya geçecek, kuşaklar boyunca yeni sahibinin olacaktır. Özgürlük yılında ev yeni sahibinin elinden alınmayacaktır. 31 Ama surlarla çevrilmemiş köylerdeki evler tarlalar gibi işlem görecektir. İlk sahibinin evi geri alma hakkı olacak, özgürlük yılında evi satın alan onu geri verecektir.

32 “Ancak Levililer kendilerine ait kentlerde sattıkları evleri her zaman geri alma hakkına sahiptirler. 33 Eğer bir Levili bu kentlerde sattığı evi geri alamazsa, özgürlük yılında ev kendisine geri verilecektir. Çünkü Levililer'in kentlerindeki evler onların İsrail halkının arasındaki mülkleridir. 34 Kentlerinin çevresindeki otlaklar ise satılamaz. Çünkü bunlar onların kalıcı mülküdür.

35 “Bir kardeşin yoksullaşır, muhtaç duruma düşerse, ona yardım etmelisin. Aranızda kalan bir

yabancı ya da konuk gibi yaşayacak. ³⁶ Ondan faiz ve kâr alma. Tanrın'dan kork ki, kardeşin yanında yaşamını sürdürebilsin. ³⁷ Ona faizle para vermeyeceksin. Ödünç verdiğin yiyecekten kâr almayacaksın. ³⁸ Ben Kenan ülkesini size vermek ve Tanrınız olmak için sizleri Mısır'dan çıkaran Tanrınız RAB'bim.

³⁹ “ ‘Aranızda yaşayan bir kardeşin yoksullaşır, kendini köle olarak sana satarsa, onu bir köle gibi çalıştırmayacaksın. ⁴⁰ Yanında çalışan bir işçi ya da yabancı gibi davranacaksın ona. Özgürlük yılına dek yanında çalışacak. ⁴¹ Sonra çocuklarıyla birlikte yanından ayrılıp ailesinin yanına, atalarının toprağına dönecek. ⁴² Çünkü İsraililer benim Mısır'dan çıkardığım kullarımdır. Köle olarak satılamazlar. ⁴³ Ona efendilik etmeyecek, sert davranmayacaksın. Tanrın'dan korkacaksın.

⁴⁴ “ ‘Köleleriniz, cariyeleriniz çevrenizdeki uluslardan olmalı. Onlardan uşak ve cariye satın alabilirsiniz. ⁴⁵ Ayrıca aranızda yaşayan yabancıların çocuklarını, ister ülkenizde doğmuş olsun ister olmasın, satın alıp onlara sahip olabilirsiniz. ⁴⁶ Onları miras olarak çocuklarınıza bırakabilirsiniz. Yaşamları boyunca size kölelik edecekler. Ancak bir İsraili kardeşine efendilik etmeyecek, sert davranmayacaksın.

⁴⁷ “ ‘Aranızda yaşayan bir yabancı ya da geçici olarak kalan biri zenginleşir, buna karşılık bir İsraili kardeşin yoksullaşıp kendini ona ya da ailesinin bir bireyine köle olarak satarsa,

48-49 satıldıktan sonra geri alınma hakkı vardır. Kardeşlerinden biri, amcası, amcasının oğlu veya yakın akrabalarından, ailesinden biri onu geri alabilir. Ya da yeterli para bulursa, kendisi özgürlüğünü geri alabilir. ⁵⁰ Efendisiyle hesap görmeli. Kendisini sattığı yıldan özgürlük yılına kadar geçen yılları sayacaklar. Özgürlüğünün bedeli, kalan yılların sayısına göre bir işçinin gündelik ücreti üzerinden hesap edilecektir. ⁵¹ Eğer geriye çok yıl kalıyorsa, buna göre özgürlüğünün bedeli olarak satın alındığı fiyatın bir bölümünü ödeyecek. ⁵² Eğer özgürlük yılına yalnız birkaç yıl kalmışsa, ona göre hesap ederek özgürlüğünün bedelini ödemelidir. ⁵³ Efendisinin yanında yıllık sözleşmeyle çalışan bir işçi gibi yaşamalıdır. Senin önünde efendisinin ona sert davranmamasını sağlayacaksın.

⁵⁴ “ ‘Bu yollardan özgürlüğüne kavuşamasa bile, özgürlük yılında çocuklarıyla birlikte özgür olacaktır. ⁵⁵ Çünkü İsraililer benim kullarım, Mısır'dan çıkardığım kendi kullarımdır. Tanrınız RAB benim.’ ”

26

Tanrı'ya Bağlılığın Ödülü

¹ “ ‘Put yapmayacaksınız. Oyma put ya da taş sütun dikmeyeceksiniz. Tapmak için ülkenize putları simgeleyen oyma taşlar koymayacaksınız. Çünkü Tanrınız RAB benim. ² Şabat günlerimi tutacak, tapınağıma saygı göstereceksiniz. RAB benim.

3 “Kurallarına göre yaşar, buyruklarımı dikkatle yerine getirirseniz, 4 yağmurları zamanında yağdıracağım. Toprak ürün, ağaçlar meyve verecek. 5 Bağbozumuna kadar harman dövecek, ekim zamanına kadar bağlarınızdan üzüm toplayacaksınız. Bol bol yiyecek, ülkenizde güvenlik içinde yaşayacaksınız.

6 “Ülkenize barış sağlayacağım. Korku içinde yatmayacaksınız. Tehlikeli hayvanları ülkenizden kovacağım. Savaş yüzü görmeyeceksiniz. 7 Düşmanlarınızı kovalayacaksınız. Kılıç darbeleriyle önünüzde yere serilecekler. 8 Beşiniz yüz kişinin, yüzünüz on bin kişinin hakkından gelecek. Düşmanlarınız kılıç darbeleriyle önünüzde yere serilecek. 9 Size iyilikle bakacağım. Sizi verimli kılıp çoğaltacağım. Sizinle yaptığım antlaşmayı sürdüreceğim. 10 Eski ürününüz yemekle tükenmeyecek. Yeni ürüne yer bulmak için eskisini boşaltmak zorunda kalacaksınız. 11 Konutumu aranızda kuracak, size sırt çevirmeyeceğim. 12 Aranızda yaşayacak, Tanrınız olacağım. Siz de benim halkım olacaksınız. 13 Ben sizi Mısır'da köle olmaktan kurtaran Tanrınız RAB'bim. Boyunduruğunuzu kırdım. Sizi başı dik yaptım.”

Tanrı'dan Uzaklaşmanın Cezası

14 “Ama beni dinlemez, bütün bu buyrukları yerine getirmezseniz, cezalandırılacaksınız. 15 Kurallarımı çiğner, ilkelerimden nefret eder, buyruklarına karşı çıkar, antlaşmamı bozarsanız,

¹⁶ sizi şöyle cezalandıracağım: Üzerinize dehşet salacağım. Verem ve sıtma gözlerinizin ferini söndürecek, canınızı kemirecek. Boşa tohum ekeceksiniz, çünkü ürünlerinizi düşmanlarınız yiyecek. ¹⁷ Size öfkeyle bakacağım. Düşmanlarınız sizi bozguna uğratacak. Sizden nefret edenler sizi yönetecek. Kovalayan yokken bile kaçacaksınız.

¹⁸ “ ‘Bütün bunlara karşın beni dinlemezseniz, günahlarınıza karşılık cezanızı yedi kat artıracacağım. ¹⁹ İnatçı gururunuzu kıracağım. Gök demir, yer bakır olacak. ²⁰ Gücünüz tükenecek. Topraklarınız ürün, ağaçlarınız meyve vermeyecek.

²¹ “ ‘Eğer karşı çıkmaya devam eder, beni dinlemek istemezseniz, günahlarınıza karşılık cezanızı yedi kat artıracacağım. ²² Üzerinize yabancı hayvanlar göndereceğim. Çocuklarınızı öldürecek, hayvanlarınızı yok edecekler. Sayınız azalacak, yollarınız ıssız kalacak.

²³ “ ‘Bununla da yola gelmez, bana karşı çıkmaya devam ederseniz, ²⁴ ben de size karşı çıkacağım, günahlarınıza karşılık sizi yedi kez cezalandıracağım. ²⁵ Bozduğunuz antlaşmamın öcünü almak için başınıza savaş getireceğim. Kentlerinize çekildiğinizde aranızda salgın hastalık göndereceğim. Düşman eline düşeceksiniz. ²⁶ Ekmeğinizi kestiğim zaman, on kadın ekmeğinizi bir fırında pişirecek. Ekmeğiniz azar azar, tartıyla verilecek. Yiyecek ama doymayacaksınız.

²⁷ “ ‘Bütün bunlardan sonra yine beni dinlemez, bana karşı çıkarsanız, ²⁸ bu kez ben de öfkeyle size karşı çıkacağım ve günahlarınıza karşılık sizi yedi kat cezalandıracağım. ²⁹ Açlıktan çocuklarınızın

etini yiyeceksiniz. ³⁰ Tapınma yerlerinizi yıkacak, buhur sunaklarınızı yok edeceğim. Cesetlerinizi devrilen putların üzerine serecek, sizden nefret edeceğim. ³¹ Kentlerinizi viraneye çevirecek, tapınaklarınızı yıkacağım. Beni hoşnut etmek için sunduğunuz kokuları duymayacağım. ³² Ülkenizi viran edeceğim, oraya yerleşen düşmanlarınız bile şaşkına dönecek. ³³ Sizi öteki ulusların arasına dağıtacak, kılıcıyla peşinize düşeceğim. Ülkeniz viran olacak, kentleriniz harabeye dönecek. ³⁴ Siz düşmanlarınızın ülkesinde yaşarken, ülke ıssız kaldığı yıllar boyunca Şabatlar'ın* sevincini yaşayacak. Ancak o zaman dinlenip Şabatları'nın tadına varacak. ³⁵ Üzerinde yaşadığınız Şabat yıllarında görmediği rahatı ıssız kaldığı yıllarda görecek.

³⁶ “ ‘Düşman ülkelerinde sağ kalanlarınızın yüreğine öyle bir korku düşürecekim ki, rüzgarın sürüklediği yaprakların sesinden bile kaçacaklar. Savaştan kaçarcasına kaçacaklar. Peşlerinde kovalayan olmadığı halde düşecekler. ³⁷ Kovalayan yokken savaştan kaçarcasına birbirlerinin üzerine yıkılacaklar. Düşmanlarınızın karşısında ayakta duramayacaksınız. ³⁸ Öteki ulusların arasında yok olacaksınız. Düşman ülkeler sizi yutacak. ³⁹ Artakalanlarınız gerek kendi, gerekse atalarının suçlarından ötürü düşman ülkelerde eriyip gidecekler.

⁴⁰ “ ‘Ama işledikleri suçları, atalarının suçlarını, bana karşı geldiklerini, ihanet ettiklerini itiraf eder ⁴¹ –bu yüzden onlara karşı çıkıp kendilerini düşman ülkelere sürmüştüm– inadı

bırakıp alçakgönüllü olur*, suçlarının bedelini öderlerse, ⁴² ben de Yakup'la, İshak'la, İbrahim'le yaptığım antlaşmayı ve onlara söz verdiğim ülkeyi anımsayacağım. ⁴³ Ülke önce ıssız bırakılacak ve ıssız kaldığı sürece Şabatlar'ın tadına varacak. Onlar da işledikleri suçların bedelini ödeyecekler; çünkü ilkelerimi reddettiler, kurallarımdan nefret ettiler. ⁴⁴ Bütün bunlara karşın, düşman ülkelerindeyken yine de onları reddetmeyecek, onlardan nefret etmeyeceğim. Böylece hepsini yok etmeyecek, kendileriyle yaptığım antlaşmayı bozmayacağım. Çünkü ben onların Tanrısı RAB'bim. ⁴⁵ Tanrıları olmak için öteki ulusların önünde Mısır'dan çıkardığım atalarıyla yaptığım antlaşmayı onlar için anımsayacağım. RAB benim.’ ”

⁴⁶ RAB'bin Sina Dağı'nda Musa aracılığıyla kendisiyle İsrail halkı arasına koyduğu kurallar, ilkeler, yasalar bunlardır.

27

Dilek Adaklarıyla İlgili Kurallar

¹ RAB Musa'ya şöyle dedi: ² “İsrail halkına de ki, ‘Eğer bir kimse RAB'be birini adamışsa senin biçeceğin değeri ödeyerek adağını yerine getirebilir. ³ Bu değerler şöyle olacak: Yirmi yaşından altmış yaşına kadar erkekler için elli kutsal yerin şekeli* gümüş, ⁴ kadınlar için otuz şekel†. ⁵ Beş yaşından

* **26:41** “İnadi bırakıp alçakgönüllü olur”: İbranice “Sünnetsiz* yüreklerini alçaltır”. **26:42** Yar.28:13-14 **26:42** Yar.26:3-4

26:42 Yar.17:7-8 * **27:3** “Elli kutsal yerin şekeli”: Yaklaşık 500 gr. † **27:4** “Otuz şekel”: Yaklaşık 300 gr.

yirmi yaşına kadar erkekler için yirmi[‡], kadınlar için on şekel[§]. ⁶ Bir aylıktan beş yaşına kadar oğlanlar için beş^{*}, kızlar için üç şekel[†] gümüş. ⁷ Eğer altmış ya da daha yukarı yaşta iseler, erkekler için on beş[‡], kadınlar için on şekel. ⁸ Ancak adakta bulunan kişi belirtilen parayı ödeyemeyecek kadar yoksulsa, adadığı kişiyi kâhine götürülecek; kâhin adakta bulunan kişinin ödeme gücüne göre ona değer biçecektir.

⁹ “RAB'be sunulacak adak O'na sunu olarak sunulabilecek hayvanlardan biriye, kabul edilecektir. O'na böyle sunulan her hayvan kutsaldır. ¹⁰ Adakta bulunan kişi RAB'be sunacağı adağı değiştirmemeli. İyisinin yerine kötüsünü ya da kötüsünün yerine iyisini koymamalı. Eğer hayvanı değiştirirse, değiştirilen hayvanların ikisi de kutsal sayılacaktır. ¹¹ Eğer adak RAB'be sunulamayacak kirli sayılan hayvanlardan biriye, kâhine götürülecektir. ¹² Hayvan iyi ya da kötü olsun, kâhin ona değer biçecek. Biçilen değer neyse o geçerli olacak. ¹³ Ama sahibi hayvanı geri almak isterse, kâhinin biçtiği değer üzerine beşte bir fazlasını katarak ödemelidir.

¹⁴ “Bir kimse kutsal bir sunu olarak evini RAB'be adarsa, evin iyi ya da kötü olduğuna kâhin karar verecektir. Kâhinin biçtiği değer geçerli olacaktır. ¹⁵ Eğer kişi adadığı evi geri almak isterse, kâhinin biçtiği değer üzerine beşte bir fazlasını katarak ödeyecek, böylece ev kendisine kalacaktır.

‡ 27:5 “Yirmi şekel”: Yaklaşık 200 gr. § 27:5 “On şekel”: Yaklaşık 100 gr. * 27:6 “Beş şekel”: Yaklaşık 50 gr. † 27:6 “Üç şekel”: Yaklaşık 30 gr. ‡ 27:7 “On beş şekel”: Yaklaşık 150 gr.

16 “‘Bir kimse ailesinden kalan tarlanın bir bölümünü RAB'be adamak isterse, tarlaya ekilecek tohum miktarına göre değer biçilecektir. Bir homer arpa§ tohumu ekilebilecek tarlanın değeri elli şekel* gümüş olacaktır. 17 Eğer tarlasını özgürlük yılından hemen sonra adarsa, bu fiyat geçerli olacaktır. 18 Eğer özgürlük yılından daha sonra adarsa, kâhin bir sonraki özgürlük yılına kadar geçecek yılların sayısına göre tarlaya değer biçilecektir. Tarlanın fiyatı daha düşük olacaktır. 19 Kişi tarlasını geri almak isterse, tarlaya biçilen değer üzerine beşte bir fazlasını katarak ödeyecek, böylece tarla kendisine kalacaktır. 20 Ama tarlayı geri almadan başka birine satarsa, tarla geri alınamaz. 21 Tarla özgürlük yılında serbest kaldığı zaman, RAB'be koşulsuz adanmış bir tarla gibi kutsal sayılacak ve kâhinlere ait olacaktır.

22 “‘Bir kimse ailesinin mülkü olmayan, sonradan satın aldığı bir tarlayı RAB'be adarsa, 23 kâhin özgürlük yılına kadar geçecek yıllara göre ona bir değer biçilecektir. O gün kişi biçilen değer üzerinden ödeme yapacak ve para RAB'be ait olacak, kutsal sayılacaktır. 24 Özgürlük yılında tarla ilk sahibine geri verilecektir. 25 Değer biçilirken kutsal yerin şekeli† esas alınacaktır. Bir şekel yirmi geradır.

26 “‘İlk doğan hayvan RAB'be aittir. İster sığır, ister davar olsun, kimse onu RAB'be adayamaz. Çünkü o RAB'bindir. 27 Ama ilk doğan hayvan kirli sayılan hayvanlardan biriye, kişi kâhinin

§ 27:16 “Bir homer arpa”: Yaklaşık 150 kg. * 27:16 “Elli şekel”: Yaklaşık 500 gr. † 27:25 “Bir kutsal yerin şekeli”: Yaklaşık 10 gr.

biçeği değerini beşte bir fazlasını ödeyerek hayvanı geri alabilir. Geri alınmazsa, hayvan biçilen değer üzerinden başka birine satılacaktır.

²⁸ “İster insan, ister hayvan, ister aileden kalma tarla olsun, RAB'be koşulsuz adanan hiç bir şey satılmayacak ve geri alınmayacaktır. Çünkü RAB'be koşulsuz adanan her şey RAB için çok kutsaldır. ²⁹ RAB'be koşulsuz adanan insan para karşılığında kurtarılamayacak, kesinlikle öldürülecektir.

³⁰ “İster toprağın ürünü, ister ağacın meyvesi olsun, toprakta yetişen her şeyin ondalığı RAB'be aittir. RAB için kutsaldır. ³¹ Kim ondalığının bir bölümünü geri almak isterse, değerinin üzerine beşte bir fazlasını katarak ödemelidir. ³² Bütün sığırlarla davarların ondalığı, sayımda çoban değneğinin altından geçen her onuncu hayvan RAB için kutsal sayılacaktır. ³³ Hayvan sahibi hayvanları iyi, kötü diye ayırmayacak, birini öbürüyle değiştirmeyecektir. Değiştirirse, değiştirilen hayvanların ikisi de kutsal sayılacak ve karşılığı ödenip geri alınamayacaktır.’ ”

³⁴ RAB'bin Sina Dağı'nda İsrail halkı için Musa'ya bildirdiği buyruklar bunlardır.

Bible Revizyon 2008
The Holy Bible in the Turkish Language, Revision of
2008

Public Domain

Language: Türkçe (Turkish)

In the Public Domain due to copyright abandonment for security reasons.

2020-09-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

f28fe8d2-2561-5b64-81f0-8e038d6d85b0